

Arbeidsnotater

S T A T I S T I S K S E N T R A L B Y R Å

Dronningensgt. 16, Dep, Oslo 1. Tlf.* (02) 41 38 20

IO 77/15

18. mars 1977

SAMMENLIGNING AV LEVEKOSTNADER I 4 LANDSDELER

Av

Einar Kleppe

INNHOLD

	Side
Forord	1
Tabellregister	2
I. Måling av levekostnader	4
1. Generelt om metoder	4
1. Inntekt som levekostnadsmål	4
2. Andre beregningsmetoder	5
2. Teoretisk bakgrunn for levekostnadsindeks	6
1. Konsumteori	6
2. Den indifferensbestemte indeks	6
3. Grensen for den indifferensbestemte indeks under like ytre forhold	7
4. Aggregering	9
5. Laspeyre- og Paasche-indekser	9
3. Prisindeks som mål for levekostnad	10
4. Sammenligning av prisforskjeller i 4 landsdeler	11
1. Kvalitetsindikatorer	12
2. Estimering av kvalitetsindikatorer	13
3. Andre korrigeringer	18
5. Resultater	19
6. Referanser	21
II. Dokumentasjon av beregningene	22
1. Innledning	22
2. Geografisk inndeling	22
3. Vektgrunnlaget	23
4. Prismaterialet	24
5. Indeksformler	25
6. Merknader	26
V e d l e g g . Sammenligning av avispriser	41
III. Tabeller	48

FORORD

Dette notat er skrevet som spesialoppgave ved det sosialøkonomiske studiet.

Notatet er utarbeidet på bakgrunn av et oppdrag Statistisk Sentralbyrå utførte for Forbruker- og Administrasjonsdepartementet høsten 1976. Oppdraget for Departementet gikk ut på å beregne indeks-serier med sikte på å sammenligne prisnivået i de fire landsdelene Øst-Norge, Sør-/Vest-Norge, Midt-Norge og Nord-Norge. Den praktiske gjennomføring av dette oppdraget er beskrevet i del II, "Dokumentasjon av beregningene". I første delen av notatet, "Måling av levekostnader", er drøftet i hvilken utstrekning indeksene kan tolkes som mål for levekostnader.

Forfatteren har stått fritt i valg av opplegg og analysemetode i dette notatet.

TABELLREGISTER

	Side
1. Lys og brensel. Indekser	16
2. Transport. Indekser	17
3. Øvre og nedre grense for prisforskjeller uten korrigering for forskjell i behov	19
4. Øvre og nedre grense for prisforskjeller med korrigering for forskjell i behov	19
5. Boliger etter byggeår og landsdel	27
6. Sesongvarer	27
7. Representantvarer som i undersøkelsen mellom spredt- og tettbygd område er gitt indeks som annen representantvare ..	27
8. Detaljomsetning i gruppe 622. Nærings- og nytelsesmidler etter spredt- og tettbygde områder og landsdeler	28
9. Representantvarer som ikke er sammenlignbare i landsdels- undersøkelsen og undersøkelsen mellom spredt- og tettbygde områder	28
10a. Representantvarer hvor prisene er innhentet ved FAD	29
10b. Representantvarer som i landsdelsundersøkelsen er gitt indeks som en annen representantvare	32
10c. Representantvarer som i landsdelsundersøkelsen er gitt lik pris for hele landet	34
11. Andel av total forbruksutgift pr. år i forskjellige handels- felt etter vare- og tjenestegrupper. 1973. Prosent	35
12. Abonnementspriser for aviser etter de tre beregningsmetoder for 7 Oslo-aviser sammenveid etter oppdragstall, fordelt etter spredning på fire landsdeler pr. 15/11-75	45
13. Abonnementspriser for aviser etter de tre beregningsmetoder for de 10 største regional-/lokalaviser i fire landsdeler ..	45
14. Landsdelsindeks for aviser etter de tre beregningsmetoder ..	45
15. Vekter ved sammenveining av abonnementspriser for lokal-/ regionalaviser og de 7 Oslo-aviser (riksaviser)	45
16. Ikke leste sider i aviser etter avisenes størrelse	46
17. 7 Oslo-aviser (riksaviser). Spredningstall november 1975, vekt, abonnementspriser	46
18a. Sider ikke lest i prosent av avisenes sidetall, menn	47
18b. Sider ikke lest i prosent av avisenes sidetall, kvinner	47

19. Indekser med gjennomsnittsforbruket i Øst-Norge som vektgrunnlag. Landsdeler. Øst-Norge = 100	49
20. Indekser med gjennomsnittsforbruket i Sør-/Vest-Norge som vektgrunnlag. Landsdeler. Sør-/Vest-Norge = 100	50
21. Indekser med gjennomsnittsforbruket i Midt-Norge som vektgrunnlag. Landsdeler. Midt-Norge = 100	51
22. Indekser med gjennomsnittsforbruket i Nord-Norge som vektgrunnlag. Landsdeler. Nord-Norge = 100	52
23. Indekser med konsumprisindeksens vektgrunnlag. Landsdeler. Øst-Norge = 100	53
24. Indekser med konsumprisindeksens vektgrunnlag. Landsdeler. Sør-/Vest-Norge = 100	54
25. Indekser med konsumprisindeksens vektgrunnlag. Landsdeler. Midt-Norge = 100	55
26. Indekser med konsumprisindeksens vektgrunnlag. Landsdeler. Nord-Norge = 100	56
27. Indekser for matvarer med konsumprisindeksens vektgrunnlag. Tett- og spredtbygde områder. Øst-Norge = 100	57

I. MÅLING AV LEVEKOSTNADER

1. Generelt om metoder

Som utgangspunkt for å måle levekostnader bruker jeg definisjonen til Frisch i [1] s. 331.

Levekostnad: "-pris pr. enhet av det som skal tilfredsstille et visst behov (behovet for grupper av varer og tjenester, eller behovet for forbrukstingene som helhet)".

Å sammenligne levekostnader ut fra denne definisjon vil da være å sammenligne prisstrukturer. Forutsetningen er imidlertid at det er mulig å kunne måle tilfredsstillelse av behov, eller at det er mulig å gjøre visse plausible antagelser om behovsstruktur. Det eksisterer metoder for direkte registrering av behovsstruktur (se f.eks. [1]), men disse er ubrukbar i denne sammenheng. Årsaken er naturligvis at en avveining av hele gode-spekteret i praksis ikke er gjennomførbart. Dessuten ville metoden bare kunne registrere behovsstrukturen for enkeltindivider.

1.1. Inntekt som levekostnadsmål

I [2] nevner Serch Hansen en metode basert på Keynes bok "A Treatise on Money" fra 1930 for sammenligning av levekostnader. Denne metoden tar utgangspunkt i at individene bosetter seg der hvor de selv mener det er mest fordelaktig. Metoden forutsetter at individene regner med å få arbeid på de stedene de sammenligner, og at flyttekostnadene er neglisjerbare. Individene vil da bo på det stedet de selv anser som best. Et individ kunne f.eks. vurdere ett sted som bedre enn et annet, selv om han ville få større inntekt ved å flytte, mens et annet individ kunne vurdere anderledes. Ut fra denne tankegangen vil et mål for levekostnader være et slags gjennomsnitt av folks inntekter innenfor bestemte kategorier. Hvis inntektene for en kategori (f.eks. yrkeskategori) er høy på ett sted, vil det være ekvivalent med at levekostnadene er høye. I Norge virker det imidlertid sannsynlig at en viktig grunn til at folk flytter, er muligheten til å få arbeid innenfor forskjellige kategorier.

Et annet moment som kan trekkes inn mot å bruke denne metoden for Norge, er folks tilknytting til hjemstedet. Det er trolig at når mange individer vurderer sitt hjemsted som best og derfor ikke flytter, så er årsaken at de er etablert i et miljø. Et individ som har bodd på et sted i en lengre periode, er antagelig i mindre grad villig til å flytte fra stedet. Dette vil gi seg uttrykk i at individet etter å ha bodd på samme sted i en lengre periode, er villig til å godta en lavere inntekt etter en tid uten å flytte til et nytt sted. Inntektsforskjellene kan variere mye uten at noen er villig til å flytte. Ut fra dette resonnement ville inntekt som mål på levekostnad være ubrukbar. Hvis metoden skulle være brukbar, måtte individene kunne svare på spørsmål av følgende type: "Hvor stor inntekt måtte De ha for å flytte til et annet sted, gitt at De hadde bodd der like lenge som der De nå bor?". Å kunne besvare et slikt spørsmål er antagelig umulig.

1.2. Andre beregningsmetoder

En annen mulighet kan være å bruke prisindeks som mål for levekostnader.

Dette er den vanligste metoden for å gjennomføre levekostnadsberegninger, se f.eks. [3], der det gjennomføres en beregning med formål å danne grunnlag for lønnsfastsettelse ved FN's utenriksstasjoner.

Også i Norge er det gjennomført beregninger av levekostnader basert på prisindeks, se f.eks. [4]. I kap. 2 og 3 blir metoder av denne type presentert og drøftet.

Frisch uttrykker i [1] at en metode basert på prisindeks er problematisk fordi vi er stilt overfor strukturelt forskjellige markeder. Det er forskjellige varer som er tilgjengelige i de forskjellige markedene. Imidlertid er dette problemet ikke av så stor betydning når det gjelder sammenligning av områder innen et land (med forholdsvis stor mobilitet) som mellom land. Frisch nevner at det antagelig ville være mer formålstjenlig å sammenligne "pengenes grensenytte - fleksibilitet" definert som den prosentvise vekst i grensenytten¹⁾ når forbruksutgiften øker med en prosent. Dette mål kan estimeres under visse forutsetninger, se f.eks. [8].

---

1) Grensenytten er definert som økningen i velferd ved en partiell økning av den totale forbruksutgiften.

2. Teoretisk bakgrunn for levekostnadsindeks

2.1. Konsumteori

Arsaken til at det er interessant å sammenligne prisstrukturer for forskjellige områder er selvsagt antagelsen om at det eksisterer en positiv samvariasjon mellom et individets tilgang av varer og tjenester og dets velferd. Dessuten er det en rekke andre faktorer som innvirker på et individets velferd (såkalte "ytre" faktorer) som værforhold, støy, utdannelse osv. Disse sammenhenger kan under visse forutsetninger (se f. eks. [5]) uttrykkes som en funksjon:

$$U = U (x_1, \dots, x_n, z_1, \dots, z_m)$$

der U gir uttrykk for velferdsnivået til individet. $x_1, \dots, x_n$ er mengden av varer og tjenester som individet kan kjøpe. $z_1, \dots, z_m$ er "ytre" faktorer.

Individet oppfatter prisene på varer og tjenester som gitte og fordeler sin forbruksutgift y til innkjøp av de n varene slik at det oppnår størst mulig velferd. Individets velferd vil da være begrenset av prisstrukturen, forbruksutgiften og de m "ytre" faktorene.

$$U = V (p_1, \dots, p_n, z_1, \dots, z_m, y)$$

der $p_1, \dots, p_n$ er prisene på de n varer og tjenester.

2.2. Den indifferensbestemte indeks

På basis av konsumteorien er det mulig å konstruere et idealmål for forskjeller mellom levekostnader.

Anta at et individ har valget mellom å bosette seg i A eller B og at han kjenner like godt til de to stedene. Hvis den totale utgift til kjøp av varer og tjenester i A ville være y^A , måtte utgiften i B være y^B for at individet skulle betrakte de to valgmuligheter som like gode.

Dvs:

$$(*) V (p_1^A, \dots, p_n^A, z_1^A, \dots, z_m^A, y^A)$$

$$= V (p_1^B, \dots, p_n^B, z_1^B, \dots, z_m^B, y^B)$$

der symbolene har samme betydning som før for henholdsvis landsdel A og B.

Forholdet mellom levekostnadene i B og A vil da være $P_{ind} = \frac{y^B}{y^A}$ som kalles det indifferensbestemte indekstall. Hvis de "ytre" faktorene er like på de to stedene, vil det indifferensbestemte indekstall være bestemt av prisstrukturen på de to stedene og vil da være et uttrykk for forholdet mellom prisnivåene.

For forskjellige verdier av y^A vil det eksistere forskjellige utgiftsnivåer y^B som gjør at individet betrakter de to stedene som like bra (dvs. (*) er oppfylt) og (*) definerer da implisitt en funksjonssammenheng mellom y^A og y^B , $y^B = f(y^A)$, som uttrykker hvilken forbruksutgift y^B individet må ha i B for at sted B skal vurderes likt med sted A med utgift y^A . Individets vurdering av de to stedene vil altså avhenge av utgiftsnivået.

Eksempel 1

Hvis fargefjernsyn er billig på sted A og dyrt på sted B, spiller dette liten rolle for et individets vurdering av de to stedene hvis han i alle fall ikke har råd til å kjøpe det. Hadde individet hatt høy nok forbruksutgift, ville prisen på fargefjernsyn gjøre at han vurderte sted A høyere.

Den indifferensbestemte indeks vil ut fra disse betraktninger avhenge av forbruksutgiffen på sted A:

$$P_{ind} = \frac{y^B}{y^A} = \frac{f(y^A)}{y^A}$$

P_{ind} er altså forholdet mellom levekostnadene for de to stedene for individet som funksjon av forbruksutgiffen på sted A.

Da forbruksutgiffen nytes til kjøp av varer og tjenester, har vi:

$$P_{ind} = \frac{f(y^A)}{y^A} = \frac{\sum P_i^B X_i^B (P_1^B \dots P_n^B, f(y^A))}{\sum P_i^A X_i^A (P_1^A \dots P_n^A, y^A)}$$

X_i ( ) er en funksjon som uttrykker hvordan etterspørselen etter vare i ($i = 1 \dots n$) avhenger av prisstrukturen og utgiftsnivåene på de to stedene når individet tilpasser seg best mulig.

2.3. Grensen for den indifferensbestemte indeks under like ytre forhold

Anta at de "ytre" faktorer for de to stedene A og B vurderes likt av individet, slik at individet bare betrakter tilgangen på varer og tjenester, og anta som før at utgiffen til kjøp av varer og tjenester i A

er y^A . Da ville individet med forbruksutgiften $y^{B*} = \sum P_i^B X_i^B (P_1^A \dots P_n^A)$, oppnå minst en like høy velferd i B fordi individet for y^{B*} i alle fall kunne kjøpe samme forbruk som i A.

$$y^B = f(y^A) = \sum P_i^B X_i^B (P_1^B \dots P_n^B), f(y^A)) \leq y^{B*} = \sum P_i^B X_i^A$$

der X_i^A er kjøp av vare i på sted A, $i = 1 \dots n$.

$$P_{ind}(y^A) = \frac{f(y^A)}{y^A} \leq \frac{\sum P_i^B X_i^A}{\sum P_i^A X_i^A} = L_A(B)$$

der $L_A(B)$ er en Laspeyre-indeks som sier hva individets forbruk på sted A ville koste på sted B.

Ved tilsvarende resonnement er det mulig å finne en nedre grense for P_{ind} . Hvis utgiftsnivået i B er $\hat{y}^B$, er den indifferente forbruksutgift i A, $\hat{y}^A$, der $\hat{y}^B = f(\hat{y}^A)$. Da vil individet med $y^{A*} = \sum P_i^A X_i^A (P_1^B \dots P_n^B, f(\hat{y}^A))$ oppnå minst like høy velferd på sted A som på sted B.

$$\hat{y}^A = \sum P_i^A X_i^A (P_1^A \dots P_n^A, \hat{y}^A) \leq y^{A*} = \sum P_i^A X_i^B$$

der X_i^B er kjøp av vare i på sted B, $i = 1 \dots n$.

$$P_{ind}(\hat{y}^A) = \frac{\hat{y}^B}{\hat{y}^A} \geq \frac{\hat{y}^B}{y^{A*}} = \frac{\sum P_i^B X_i^B}{\sum P_i^A X_i^B} = P_A(B)$$

der $P_A(B)$ er definert som Paasche prisindeks.

$P_A(B)$ utgjør nedre grense, $L_A(B)$ utgjør øvre grense for det indiferensbestemte prisindekstall. Imidlertid tar Laspeyre-indekksen utgangspunkt i utgiftsnivået på sted A, mens Paasche-indekksen tar utgangspunkt i utgiftsnivået på sted B. Dette har liten betydning hvis:

- a) Individet vurderer de to utgiftsnivåene som omrent indifferente (dvs. $\hat{y}^B \approx f(y^A)$).
- b) Det hersker tilnærmet utgiftsproporsjonalitet dvs. $\frac{f(y^A)}{y^A}$ er tilnærmet konstant for alle verdier av y^A .

2.4. Aggregering

Den foreløpige utledning av mål for levekostnad er begrenset til å gjelde for ett individ. Å basere en levekostnadssammenligning på hvert enkelt individ vil for det første være svært vanskelig å gjennomføre i praksis, for det andre uten videre informasjonsverdi. For å konstruere levekostnadsindeks for grupper av individer er det nødvendig å gjøre en avveining mellom de forskjellige individene. Den vanlige metoden er å ta utgangspunkt i gjennomsnittsindividet for de steder som sammenlignes. Med gjennomsnittsindivid mener jeg da et tenkt individ som har gjennomsnittlig forbruksutgift og forbruksstruktur. Ved å anta at gjennomsnittsindividene på to steder A og B "oppfører seg" på samme måte som individet i 2.1. og 2.2. og at de "ytre" faktorer er like, vil analogt med i 2.3. Paasche og Laspeyre-indeks være øvre og nedre grense for den indifferensbestemte levekostnadsindeks.

2.5. Laspeyre og Paasche-indeks

Det er enkelte egenskaper ved Laspeyre og Paasche-indeks som gjør de greie å arbeide med:

- Indeksene kan skrives som veide gjennomsitt

Laspeyre:

$$L_A(B) = \frac{\sum P_i^B X_i^A}{\sum P_i^A X_i^A} = \frac{\sum P_i^A X_i^A \frac{P_i^B}{P_i^A}}{\sum P_i^A X_i^A} = \sum a_i^A \frac{P_i^B}{P_i^A}$$

der a_i^A er andelen av forbruksutgiffen som brukes på vare i på sted A (budsjett-prosenter). Laspeyre-prisindeks kan skrives som et veid aritmetisk gjennomsnitt av prisforholdene med de enkelte varers budsjettprosenter som vekter.

Paasche:

$$P_B(A) = \frac{\sum P_i^A X_i^A}{\sum P_i^B X_i^A} = \frac{1}{\frac{\sum P_i^A \cdot X_i^A \frac{P_i^B}{P_i^A}}{\sum P_i^A X_i^A}} = \frac{1}{\sum a_i^A \cdot \frac{P_i^B}{P_i^A}}$$

Paasche-prisindeks kan skrives som et veid harmonisk gjennomsnitt av prisforholdene med de enkelte varers budsjettprosenter som vekter.

- ii) Sammenligning mellom Paasche og Laspeyre-indeks:

$$L_A(B) = \sum a_i^A \cdot \frac{P_i^B}{P_i^A} = \frac{1}{\frac{\sum a_i^A \cdot P_i^B / P_i^A}{1}} = \frac{1}{P_B(A)}$$

Hvis vi kjenner Laspeyre-indeksten $L_A(B)$, følger Paasche-indeksten $P_B(A)$ direkte.

- iii) Gruppeindekser.

$$L_A(B) = \sum_{i=1}^n a_i^A \frac{P_i^B}{P_i^A} = \sum_{j=1}^r a_j^{vA} L_{Aj}(B) \quad r \leq n$$

der a_j^{vA} er budsjettprosenter for gruppe j (gruppe av varer og tjenester) og $L_{Aj}(B)$ er Laspeyres delindeks for gruppe j. Laspeyre-indeksten er et veid aritmetisk gjennomsnitt av de enkelte undergruppene indekser med undergruppenes budsjettprosenter som vekter.

Vi har også at Paasche-indeksten kan skrives som et tilsvarende veid harmonisk gjennomsnitt.

3. Prisindekser som mål for levekostnad

Det er flere årsaker til at prisindekser vanskelig kan tolkes som mål på levekostnad.

- i) Individenes velferd avhenger av en rekke faktorer foruten tilgangen på de varer og tjenester som er med i indeksene. Det er urealistisk å anta at betydningen av disse "ytre" faktorene skulle være like i de forskjellige landsdeler.
- ii) Det kan være forskjeller i behov og livsførsel mellom landsdeler.
(F.eks. betydning av badebukser)
- iii) Undersøkelsen er gjennomført for et "tenkt" gjennomsnittsindivid i hver landsdel. Den sier f.eks. ikke noe om hvordan levekostnadsforskjeller vil være for et individ med lav forbruksutgift.

Er da prisindeksene i det hele tatt brukbare til å måle levekostnadsforskjeller?

Serch Hansen sier om det i [2]: "Levekostnadsindeks for ulike geografiske områder utregnet på grunnlag av priser på de forskjellige varer og tjenester husholdene kjøper synes for meg å kunne gi betydningsfull informasjon for individuelle avgjørelser, selv om de ikke alene gir tilstrekkelig informasjon til å treffe noen beslutning. Andre fornuftige anvendelser av slike tall har jeg vanskeligere for å se."

Tankegangen bak denne konklusjonen er at tross høy levekostnadsindeks i en landsdel etter vår beregningsmetode, kan levekostnadene ut fra Frisch's definisjon likevel være lave hvis nytten av offentlige ytelses, solskinnsdager m.m. er høy.

Den vanlige og mest plausible tolking er å vurdere indekser som mål for prisforskjeller. Laspeyre-indekser uttrykker hva sted A's forbruk koster på sted B, mens Paasche-indekser sier hvor mye mer forbruket i B koster i forhold til hva det ville kostet i A. Laspeyre-indekser overvurderer prisforskjellene (jfr. 2.3) og Paasche undervurderer dem.

4. Sammenligning av prisforskjeller i 4 landsdeler

I undersøkelsen for sammenligning av prisforskjeller for de fire landsdeler er det beregnet 12 Laspeyre-indekser som grunnlag for å finne øvre og nedre grense for prisforskjeller mellom to og to landsdeler. Det er liten forskjell mellom de totale forbruksutgifter i de fire landsdelene (se [7], tabell 4). Øvre grense for prisforskjeller mellom landsdel B og A vil da være (kfr. pkt. a) side 8):

$$L_A(B) = \sum a_i^A \frac{P_i^B}{P_i^A}$$

Nedre grense vil være:

$$P_A(B) = \frac{1}{\sum a_i^B \cdot P_i^A / P_i^B} = \frac{1}{L_B(A)}$$

Som estimat på kostnadsforskjellene for varer og tjenester mellom de to landsdelene er det vanlig å bruke Fischer's idealindeks (se f.eks. [3]):

$$IF = \sqrt{L_A(B) \cdot P_A(B)} = \sqrt{\frac{L_A(B)}{L_B(A)}}$$

Den praktiske gjennomføring av undersøkelsen er gjengitt i del II. Undersøkelsen er i størst mulig utstrekning gjennomført med konsumprisindeksens representantvarer (se [6]). I dette kapitlet jeg modifisere opplegget noe.

4.1. Kvalitetsindikatorer

Valget av de representantvarer som brukes bør ut fra den forutgående diskusjon velges etter følgende prisnipp: Varenes innvirkning på nyttenivået skal være uavhengig av landsdel. Kvalitetsforskjeller mellom landsdelene for de enkelte varetyper kan elimineres ved å definere varene annerledes. Jeg skal belyse dette ved et eksempel:

Eksempel 2

Mange mener at fisken i Nord-Norge er av bedre kvalitet enn fisken i Øst-Norge. Anta at det er mulig å registrere denne kvalitetsforskjellen. Da vil det ut fra våre forutsetninger være mulig å si at f.eks. 1 kg. fisk i Nord-Norge kan kompenseres med 1,2 kg. fisk i Øst-Norge. Ved sammenligning av priser på fisk mellom de to landsdelene ville det da være riktig å sammenligne kilopris i Nord-Norge med $1,2 \times$ kilopris for Øst-Norge.

Problemet blir å estimere kvalitetsforskjellen for de enkelte varer. Jeg vil i denne forbindelse benytte meg av Serch Hansens opplegg fra [2].

Anta at vi har to steder A og B der alle personer er helt like, og anta at deres velferd bare avhenger av tilgang på n varer med prisene $P_1, \dots, P_n$. La y være totalutgifter som går til innkjøp av de n varene slik at

$$y = \sum P_i X_i \quad \text{er budsjettbetingelsene.}$$

Hvis vi fortsatt bruker A og B som toppskrift for de to stedene, vil personene i A tilpasse seg ved å maksimere $U^A = U(X_1^A, \dots, X_n^A)$ under budsjettbetingelsen $y^A = \sum P_i^A X_i^A$. La $k_1, \dots, k_n$ være kvalitetsindikatorer for sted B. Hvis k_i er mindre enn 1 vil det si at kvaliteten av vare i er dårligere på sted B enn i A. Personene i B tar hensyn til kvalitetsegenskapene og maksimerer nyten $U^B = U(k_1 X_1^B, \dots, k_n X_n^B)$ under budsjettbetingelsen $y^B = \sum P_i^B X_i^B = \sum \frac{P_i}{k_i} \cdot k_i X_i^B$.

Da nyttefunksjonene på sted A og B er like, blir også formen på etterspørselsfunksjonene like:

$$x_i^A = f_i(p_1^A \dots p_n^A, y^A)$$

$$k_i x_i^B = f_i\left(\frac{p_1^B}{k_1} \dots \frac{p_n^B}{k_n}, y^B\right)$$

Personene i A og B har dermed samme behovstilfredsstillelse av vare i, dersom $x_i^A = k_i x_i^B$. Hvis Øst-Norge er sted A i eksempel 2, vil kvalitetsindikatoren være 1,2. Det trengs 1,2 kg. fisk i Øst-Norge for å dekke samme behov som 1 kg. fisk i Nord-Norge.

Ved å elastisitere etterspørselsfunksjonene kan vi undersøke differensen mellom kvalitetsindikatorene på sted B og A ($k_i - 1$). Vi får som 1. ordens tilnærming¹⁾:

$$k_i - 1 + \frac{\Delta x_i}{x_i^A} = \sum_{j=1}^n e_{ij} \left(\frac{\Delta p_j}{p_j^A} - (k_j - 1) \right) + E_i \frac{\Delta y}{y^A}$$

der

$$\Delta x_i = x_i^B - x_i^A \quad e_{ij} \text{ er elastisiteten av } f_i \text{ m.h.p. } p_j^A$$

$$\Delta p_i = p_i^B - p_i^A \quad E_i \text{ er elastisiteten av } f_i \text{ m.h.p. } y^A$$

$$\Delta y = y^B - y^A \quad (i, j = 1 \dots n)$$

Hvis vi kan observere prisene, inntektene og kvantaene og estimere elastisitetene, har vi n ligninger til bestemmelse av de n kvalitetskoeffisientene. Imidlertid er det bare n-1 uavhengige ligninger. Årsaken er at budsjettbettingelsen, som er en av de n ligningene som genererer etterspørselsfunksjonene, er uavhengig av k-ene.

Vi er altså nødt til i tillegg å kjenne verdien på en k.

4.2. Estimering av kvalitetsindikatorer

For de fleste varer og tjenester som er med i denne undersøkelsen vil jeg anta at kvalitetsforskjeller er neglisjerbare. Jeg vil imidlertid korrigere for forskjell i behov for gruppene "Lys og brensel" og "Transport" for å gi en illustrasjon av kvalitetsindikatorenes betydning for disse gruppene.

1) Drøfting av formelen, se [2].

Lys og brensel

I [4] ble kvalitetsforskjeller for lys og brensel estimert ved hjelp av graddagtall¹⁾ for de enkelte strøk av landet. Tankegangen var at det er prisene for å oppnå en viss innendørsvarme som skal sammenlignes.

Jeg skal her lage et estimat på kvalitetskoeffisienten for lys og brensel basert på forbruksdata.

Anta at gruppen lys og brensel betraktes som et nødvendig gode slik at alle personer bruker lys og brensel til å dekke et gitt varmebehov, dvs. at bruk av lys og brensel er fullstendig uelastisk i prisene. Varmebehovet vil imidlertid variere med utgiftsnivået (f.eks. som en følge av større leiligheter eller hus). Ved å betrakte gruppen lys og brensel som en vare, vil da kvalitetsindikatoren kunne skrives:

$$k = 1 - \frac{x^B - x^A}{x^A} + E_b \frac{y^B - y^A}{y^A} = 2 - \frac{x^B}{x^A} + E_b \frac{y^B - y^A}{y^A}$$

der E_b er utgiftselastisiteten for brensel, y^A og y^B som før er forbruksutgiftene på sted A og B og x^A og x^B er mål på kjøpt mengde av lys og brensel på de to stedene (f.eks. målt i effekt).

I denne undersøkelsen lar jeg Øst-Norge (ØN) være sted A (med kvalitetsindikator = 1) og estimerer kvalitetskoeffisientene for de tre andre landsdelene.

Estimering av $\frac{x^B}{x^A}$

$$\frac{x^B}{x^A} = \frac{P^A}{P^B} \cdot \frac{P^B x^B}{P^A x^A} = \frac{P^A}{P^B} \cdot \frac{y_b^B}{y_b^A}$$

der y_b^A og y_b^B er utgift til brensel på henholdsvis sted A og B. Hvis prisforholdet for lys og brensel ikke har endret seg vesentlig mellom landsdelene, kan forholdet $\frac{x^B}{x^A}$ estimeres ved hjelp av forbruksundersøkelsen fra 1973 [7], tabell 4.

1) Graddagtall er i [4] definert som produkter av fyringssesongens lengde og differensen mellom en fiksert innetemperatur (+ 17°C) og midlere ute-temperatur i fyringssesongen.

Estimering av E_b

$$E_b = \frac{\frac{\partial X}{\partial Y}}{\frac{X}{Y}} \approx \frac{\frac{X^2 - X^1}{Y^2 - Y^1}}{\frac{X^1}{Y^1}} \approx \frac{\frac{y_b^2 - y_b^1}{y^2 - y^1}}{\frac{y_b^1}{y^1}}$$

der X-ene og y-ene har samme tolking som før, bare at toppskriftene (1,2) henspeiler til forskjellige utgiftsnivåer og ikke til steder.

I tabell 7 i [7] er utgiftspostene klassifisert etter total forbruksutgift. Jeg estimerer da E_b ved å la y^1 være 36 868 kroner og y^2 være 51 440 kroner fordi jeg primært ønsker å se på marginal endring fra gjennomsnittsutgiftene (ca. 36 000 kroner) for landsdelene.

$$E_b \approx \frac{\frac{y_b^2 - y_b^1}{y^2 - y^1}}{\frac{y_b^1}{y^1}} = 0,16$$

Da blir de beregnede kvalitetsindikatorer for de 3 landsdelene Nord-Norge (NN), Midt-Norge (MN) og Sør-/Vest-Norge (SVN):

$$(xx) \quad k_j = 2 - \frac{P\phi_N}{P^j} \cdot \frac{y_b^j}{y_b^{\phi_N}} + E_b \frac{\frac{y^j - y^{\phi_N}}{y^{\phi_N}}}{y^j} \quad j = NN, MN, SVN$$

$$k_{NN} = 2 - 1,16 - 0,00 = 0,84$$

$$k_{MN} = 2 - 1,02 - 0,01 = 0,97$$

$$k_{SVN} = 2 - 1,01 + 0,00 = 0,99$$

Leddet $\frac{y^B - y^A}{y^A} \cdot E_b$ betyr lite fordi de totale forbruksutgiftene varierer lite fra landsdel til landsdel.

Indekser for lys og brensel blir da (med Øst-Norges forbrukssammensetning som vekt):

Tabell 1. Lys og brensel. Indeksar

Landsdeler	Indeksar	
	Uten kvalitetskorrigering	Med kvalitetskorrigering
Øst-Norge	100,0	100,0
Sør-/Vest-Norge	98,4	99,4
Mist-Norge	103,2	106,4
Nord-Norge	93,9	111,8

Jeg har behandlet gruppen "Lys og brensel" som en vare. En ulempe ved en slik betraktningsmåte er at prisforholdene og dermed kvalitetsindikatorene er avhengig av hvilket vektgrunnlag (budsjettprosenter) som nyttes. I (**) er det nyttet landsdel j's forbrukssammensetning. Dette spiller imidlertid liten rolle for resultatet.

En fordel med å betrakte gruppen som en vare er at det blir mer plausibelt å anta at etterspørseren er uelastisk med hensyn til de andre varers priser.

Antagelsen om at den direkte priselastisiteten er null er imidlertid diskutabel. Det er vanlig å forvente en svikt i etterspørseren for en vare når prisen stiger (dvs. $e_{ii} < 0$). Jeg skal her belyse virkningen av at $e_{ii} < 0$.

Anta som før at $e_{ij} = 0$, $i \neq j$.

Da kan kvalitetsindikatoren her for lys og brensel skrives:

$$k = \frac{k_b}{1+e} + \frac{e}{1+e} \frac{P_b^B}{P_b^A}, \quad e \neq -1$$

der e er den direkte priselastisiteten for lys og brensel. k_b er kvalitetsindikatoren for lys og brensel dersom $e = 0$.

$$k - k_b = \frac{-e}{1+e} \left[k_b - \frac{P_b^B}{P_b^A} \right] \quad -1 < e < 0 \Rightarrow k - k_b > 0 \text{ når } k_b < \frac{P_b^B}{P_b^A}$$

$$e < -1 \Rightarrow k - k_b > 0 \text{ når } k_b > \frac{P_b^B}{P_b^A}$$

Hvis den direkte priselastisiteten er mellom 0 og -1, vil k_b overestimere kvalitetsindikatoren når k_b er mindre enn prisforholdet P_b^B/P_b^A og vil underestimere indikatoren når k_b er større enn P_b^B/P_b^A . Hvis elastisiteten er mindre enn -1, får vi motsatte konklusjoner.

Dersom den direkte priselastisiteten for "lys og brensel" er negativ, vil de anslag vi har funnet på kvalitetsindikatorene i landsdelsundersøkelsen være feilestimert.

Hvis elastisiteten ligger mellom 0 og -1 vil kvalitetsindikatorene for Nord-Norge og Midt-Norge være overestimerte og indeksene dermed for lave.

For Sør-/Vest-Norge er det omvendt slik at indeksen vil være for høy.

Transport

Gruppen "transport" kan i likhet med "lys og brensel" korrigeres for ulikheter i behov ved hjelp av kvalitetsindikatorer. Det er prisen for å komme til arbeidsstedet, til butikken, til kino e.l. som skal sammenlignes og ikke prisen for å kjøre en kilometer. Tankegangen er at transport vurderes som et nødvendig onde for å oppnå andre ytelsoner.

Ved å betrakte gruppen "transport" (unntatt porto, telefon, telegram) som en vare, kan kvalitetskorrigerte indeks¹⁾ beregnes på tilsvarende måte som for lys og brensel (anta analogt at alle priselastisitetene er null):

Utgiftselastisiteten for transport $E_t \approx 2,43$.

Tabell 2. Transport²⁾. Indekser

Landsdeler	Kvalitets-indikator	Indekser (Øst-Norges forbruk som vekt)	
		Uten kvalitets-korrigering	Med kvalitets-korrigering
Øst-Norge	1	100,0	100,0
Sør-/Vest-Norge	0,98	100,3	102,4
Midt-Norge	0,84	101,3	120,5
Nord-Norge	0,88	98,5	112,0

2) Konsumgruppe 61, 62, 63, (se [7]). Transport omfatter dermed også konsumgruppe 638 "Frie reiser".

De kvalitetskorrigerte indeksene (med priselastisitetene lik null) kan tolkes ut fra følgende forutsetning: All forskjell i forbruksmønster mellom landsdeler som ikke skyldes forskjell i utgiftsnivå, er forskjell i kvalitet.

1) Se (xx) s. 15. For transport: $k_{NN} = 2 - 1,10 - 0,02 = 0,88$
 $k_{MN} = 2 - 0,96 - 0,20 = 0,84$
 $k_{SVN} = 2 - 1,03 + 0,01 = 0,98$

Det er også mulig å betrakte gruppen transport på en annen måte. Hvis den andelen av transportutgiftene som brukes ved kjøp av varer og tjenester er kjent, kan transportutgiftene betraktes som tilleggspris på de enkelte goder. Dette kan i praksis gjøres ved f.eks. å fordele andelen av transportutgiftene proporsjonalt etter forbruksutgiftenes fordeling:

$$P_i^* = P_i + \frac{P_i X_i}{\sum P_j X_j} T_1 \quad i = 1 \dots n$$

T_1 er andelen av transportutgifter som brukes ved kjøp av varer og tjenester. P_i er butikkpris pr. enhet av vare i . P_i^* vil da være anslag på den pris det koster å skaffe en enhet av vare i .

4.3. Andre korrigeringer

Aviser:

I vedlegget til dokumentasjonen (s. 41) har jeg presentert 3 metoder for måling av priser for avisar. Hvilken metode som skal nyttes er avhengig av hva som antas å ha betydning for nytten av en avis. En kombinasjon av metode 1, stykkpris og metode 3, pris på lest mengde, ville dekke to effekter:

- at en avis dekker et visst informasjonsbehov (lokalt, riks-politisk)
- at stoffmengden korrigert for kvalitet har betydning.

På grunn av mangel på data må imidlertid en sammenveiing av disse effekter baseres på skjønn.

Telefon og telegrammer:

I likhet med [4] har jeg gitt telefon lik pris, da konsumprisindeksens representantvarer ikke er egnet til å måle prisforskjeller mellom landsdeler.

5. Resultater

Øvre og nedre grense for prisforskjeller.

Jeg skal her korrigere for forskjeller i behov ved å benytte de kvalitetskorrigerte indeksene for "lys og brensel" og "transport" (unntatt porto, telefon og telegrammer). Dessuten skal jeg bruke metode 3 for aviser (se vedlegg s. 41) og bruke lik pris for telefon og telegrammer.

Ved å benytte fremgangsmåten som ble presentert i kap. 4 får jeg som øvre og nedre grenser for prisforskjeller for hele forbruket:

Tabell 3. Øvre og nedre grense for prisforskjeller uten korrigering for forskjell i behov

	nedre grense Paasches indeks	øvre grense Laspeyres indeks
Øst-Norge = 100		
Sør-/Vest-Norge	99,4	99,7
Midt-Norge	99,3	99,3
Nord-Norge	99,8	100,6
Sør-/Vest-Norge = 100		
Midt-Norge	99,7	100,2
Nord-Norge	100,2	101,0
Midt-Norge = 100		
Nord-Norge	100,3	101,0

Tabell 4. Øvre og nedre grense for prisforskjeller med korrigering for forskjell i behov

	nedre grense Paasches indeks	øvre grense Laspeyres indeks
Øst-Norge = 100		
Sør-/Vest-Norge	99,8	100,1
Midt-Norge	102,4	102,9
Nord-Norge	103,4	103,9
Sør-/Vest-Norge = 100		
Midt-Norge	102,5	103,4
Nord-Norge	103,5	104,1
Midt-Norge = 100		
Nord-Norge	100,5	101,1

Bruk av konsumprisindeksens representantvarer gir små prisforskjeller mellom landsdelene for hele forbruket under ett. Ved å korrigere for forskjell i behov blir prisnivået i Nord-Norge 3 - 4 prosent høyere enn i Øst-Norge og Sør-/Vest-Norge, der 2 - 3 prosent skyldes kostnadene til transport. Resultatene er imidlertid betinget av at forbruksandelene og prisforholdene for transport og lys og brensel er uforandret siden 1973.

Det er liten forskjell mellom øvre og nedre grenser. Dette tyder på at enten er prisstrukturen i de forskjellige landsdeler forholdsvis like, eller at prisene har liten betydning for forbruksmønsteret. En medvirkende årsak er muligens at budsjettprosentene (vektene) er hentet fra forbruksundersøkelsen 1973 ([7]), mens prisnoteringene er innhentet pr. 15/11 -76 (se del II).

6. Referanser

- [1] R. Frisch: Notater til økonomisk teori, Ekskurs 18, Oslo 1947
- [2] J. Serck-Hansen: Geografisk sammenligning av levekostnader. Sosialøkonomen nr. 2. 1971
- [3] Retail price comparisons for international salary determination.
Statistical papers, series M, No. 14, rev. 1. United Nations. New York 1971
- [4] Sammenligning av levekostnadene i forskjellige deler av landet.
Lønns- og prisdepartementet 1970.
- [5] J. Serck-Hansen: Teorier for konsumentenes atferd, Oslo 1972
- [6] Konsumprisindeksen. Statistisk Sentralbyrås håndbøker 32, Oslo 1975
- [7] Forbruksundersøkelse 1973, NOS, Oslo 1975.
- [8] A. Amundsen: Konsumelastisiteter og konsumprognosør bygd på nasjonalregnskapet. Art. 7 Statistisk Sentralbyrå, Oslo 1963

II. DOKUMENTASJON AV BEREGNINGENE

1. Innledning

Statistisk Sentralbyrå fikk i brev fra Forbruker- og administrasjonsdepartementet (FAD) av 24. august 1976 i oppdrag å utføre indeksberegninger med sikte på å sammenlikne prisnivået i de fire landsdelene Øst-Norge, Sør-/Vest-Norge, Midt-Norge og Nord-Norge og for matvarer for tett- og spredtbygde områder. Beregningene skulle i størst mulig grad baseres på konsumprisindeksens materiale ved valg av representantvarer og ved bruk av prisdata. Som vektgrunnlag skulle nytties data fra Forbruksundersøkelsen 1973.

Alle indeksseriene er beregnet etter Laspeyre's formel og er beregnet blant annet med sikte på å få estimat for øvre og nedre grense for prisforskjeller.

Den opprinnelige plan for prosjektet var å beregne prisindeksseriene på grunnlag av prisdata pr. 15. september. I løpet av høsten revurderte FAD disse planer til å bruke prisdata pr. 15. november. Byrået mottok data til undersøkelsen innhentet ved FAD i første halvdel av januar 1977.

2. Geografisk inndeling

2.1 Priser

Delingen av prisobservasjonene i regioner samsvarer med første trinn i utvalgsplanen til Byråets intervjuorganisasjon med den tillempning at Oslo-Akershus slås sammen med Østlandet ellers.

Landsdel 1, Øst-Norge, består av fylkene Oslo, Akershus, Østfold, Vestfold, Hedmark, Oppland, Buskerud og Telemark.

Landsdel 2, Sør-/Vest-Norge, består av Aust-Agder, Vest-Agder, Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane.

Landsdel 3, Midt-Norge, består av Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag.

Landsdel 4, Nord-Norge, består av Nordland, Troms og Finnmark.

Grupperingen av prismaterialet på tett- og spredtbygde områder er etter Byråets inndelinger av kommuner fra 1974¹⁾. Som mål for bosettingstettheten brukes prosent av befolkningen som bor i tettbygde folketellings-

---

1) Se ART. 67, Statistisk Sentralbyrå: "Klassifisering av kommunene i Norge 1974".

kretser. En tettbygd folketellingskrets består av et tettbygd strøk eller del av et tettbygd strøk. Som tettbygd strøk regnes områder med minst 200 bosatte pr. 1/11 1970 og hvor avstanden mellom bolighusene som regel ikke overstiger 50 meter. En hussamling som ligger mer enn 50 meter fra en tettbebyggelse, er imidlertid regnet som en del av det tettbygde strøk dersom hussamlingen naturlig hører sammen med tettbebyggelsen. De tettbygde områder består av de kommuner der over halvparten av befolkningen bor i tettbygde folketellingskretser.

2.2 Vekter

Vektene i indeksseriene er beregnet på grunnlag av data fra Forbruksundersøkelsen 1973. Denne undersøkelsen følger den geografiske inndelingen som er fastlagt i Standard for handelsområder (Statistisk Sentralbyrås Håndbøker nr. 13). Standarden deler landet i handelsfelt og ikke i landsdeler.

Avvikene mellom handelsfelt og landsdel er imidlertid små, og Departementet valgte å bruke Østre handelsfelts budsjettprosenter for Øst-Norge (landsdel) og tilsvarende for de andre landsdeler.

I undersøkelsen mellom tett- og spredtbygde områder er det brukt samme vektsett som i konsumprisindeksen, dvs. hele landets vekter.

3. Vektgrunnlaget

Framgangsmåten ved beregningen av vektsett for de fire landsdeler er den samme som ved beregning av konsumprisindeksens vekter. Utgiftene for gjennomsnittsfamilien i hvert handelsfelt er fordelt på 144 utgiftsposter, eller konsumgrupper. Den prosentvise fordeling av utgiftene på konsumgruppene utgjør vektgrunnlaget for gruppene. Vektene for hver konsumgruppe er deretter fordelt på de tilhørende representantvarer i samme forhold som i konsumprisindeksen.

Som i konsumprisindeksen er visse poster ikke tatt med i beregningsgrunnlaget (ca. 0,5 prosent av total forbruksutgift). Dette gjelder tjenester fra finansinstitusjoner og andre tjenester.

Tabell 11 viser den prosentvise fordeling av utgiftene på de forskjellige postene.

I "Forbruksundersøkelsen 1973" (NOS) finnes en nærmere omtale av hvilke prinsipper og definisjoner som er nyttet ved beregningen av utgiftsbeløpene.

4. Prismaterialet

FAD valgte i størst mulig utstrekning å basere undersøkelsen på konsumprisindeksens vareutvalg. Indeksens vareutvalg - representantvarene - er valgt til å representere hele spekteret av varer og tjenester som inngår i private husholdningers forbruk.

4.1. Prismaterialet som er brukt i landsdelsundersøkelsen er skaffet til veie på følgende måte:

- Konsumprisindeksens materiale innhentet pr. 15. november 1976.
- Spesiell undersøkelse ved FAD (se tabell 10 a).
- FAD har gitt en del varer samme indeks som andre varer (se tabell 10 b).
- FAD har brukt lik pris over hele landet på en del varer (se tabell 10 c).

Konsumprisindeksens materiale er ikke brukt når:

- Prismaterialet til de månedlige undersøkelsene blir innhentet sentralt.
- Antall prisnoteringer er for lavt i forhold til spredningen for en av landsdelene.

Til undersøkelsen av matvarepriser for tett- og spredtbygde områder er det bare brukt materiale fra konsumprisindeksen. For enkelte varer har imidlertid ikke prisgrunnlaget vært tilstrekkelig. Disse varer er gitt indeks som andre varer, hovedsakelig i samsvar med landsdelsundersøkelsen (se oversikt, tabell 7).

4.2. I landsdelsundersøkelsen er pris på en representantvare beregnet som gjennomsnittet av prisobservasjonene i landsdelen.

I undersøkelsen mellom tett- og spredtbygde områder er det først beregnet gjennomsnittspriser for de to områdetypene i de fire landsdeler. Disse er så veid sammen ved hjelp av detaljomsetningen i de respektive landsdeler ved hjelp av vekter for henholdsvis tett- og spredtbygde områder. (se tabell 8).

4.3. Når det gjelder boligkomponenten, bortsett fra vedlikehold (konsumgruppe 311 og 315), er følgende framgangsmåte brukt: For desember 1975 ble det samlet inn 4 400 oppgaver over husleie. Oppgavene er gruppert etter boligens byggeår, til beregning av indeksen for husleie i konsumprisindeksen. Som grunnlag for indeksene er det brukt en sammenveiing av husleiene med antall boliger fra hvert tidsintervall som vekter (se tabell 5).

Konsumgruppe 732, Aviser, er behandlet særskilt i vedlegg. FAD har valgt å basere seg på metode 1, "stykkepris".

Ved beregningen av indeks for konsumgruppe 321, Elektrisitet, valgte FAD å nytte gjennomsnittspriser for solgt mengde kraft til jordbruk og husholdning (forholdet mellom forbruk i verdi og antall brukte kWh, 1975, tall innhentet av FAD fra NVE).

Både i landsdelsundersøkelsen og i "tett- og spredtundersøkelsen" er prisene for enkelte sesongvarer beregnet ved å ta gjennomsnitt av prisene i foregående sesong. En oversikt over sesongvarene er gitt i tabell 6. Av mangel på prisoppgaver valgte FAD å la jordbær representere samtlige bærtyper.

5. Indeksformler

Indeksseriene, dvs. samtlige delindeks og totalindeks, bygger på Laspeyre's indeksformel, som kan skrives:

$$I = 100 \sum a \cdot \frac{p_k}{p_h}$$

hvor a-ene er budsjettprosentene (vektene) og $\frac{p_k}{p_h}$ er forholdet mellom prisene i to landsdeler for de enkelte representantvarene.

I dette prosjektet er det beregnet indekser av følgende type:

$$I_{k/h} = 100 \sum a_h \cdot \frac{p_k}{p_h}, \quad h, k = 1, 2, 3, 4$$

som uttrykker hvor mye forbrukssammensetningen i 1973 i landsdel h koster i landsdel k i forhold til i landsdel h.

Det er beregnet 12 indeksserier, 3 indeksserier med landsdel h som basis med bruk av landsdel h's vektgrunnlag og tilsvarende 3 indeksserier med hver av de andre landsdelers vektsett og de tilsvarende landsdelers priser som basis. I tillegg er de samme 12 indeksseriene beregnet med konsumprisindeksens forbrukssammensetning som vektgrunnlag.

Matvareindeksseriene for tett- og spredtbygde områder er utregnet med landsdel 1's priser som basis og hele landets forbrukssammensetning som vektgrunnlag, dvs. etter følgende formler:

$$I_s = 100 \sum a_L \cdot \frac{p_s}{p_1}, \quad I_t = 100 \sum a_L \cdot \frac{p_t}{p_1}$$

hvor a_L er budsjettprosentene (vektene) i konsumprisindeksen. p_s/p_1 og

p_t/p_1 er prisforholdene mellom henholdsvis spredt- og tettbygd område og landsdel 1 for de enkelte varer.

6. Merknader

6.1. Konsumprisindeksen skal måle prisendringene for det gjennomsnittlige private konsum fra måned til måned. Da er det som kjent ikke nødvendig å kjenne den gjennomsnittlige pris for landet for de enkelte representantvarer. Ved beregning av forskjeller i prisnivå er det derimot gjennomsnittspriser som sammenlignes, og kravet til spesifikasjon av representantvarene blir endret.

For enkelte brødsorter (konsumgruppe 003), for wienerbrød (konsumgruppe 004) og for utvendig vask av bil (konsumgruppe 622) synes det som de beregnede regionale forskjeller skyldes at det ikke er "identiske" varer i alle landsdelene.

Arbeidet med prosjektet i løpet av høsten gir grunn til å anta at tilbudsintensiteten¹⁾ og etterslep²⁾ i prisene har betydning for resultatene.

Det er vanskelig å si i hvilken utstrekning resultatene er påvirket av valg av representantvarer og usikkerhet i de enkelte priser. Det store antall representantvarer gjør allikevel at utslag i den ene retning kan være oppveid av avvik i motsatt retning.

6.2. Undersøkelsen mellom spredt- og tettbygde områder er ikke direkte sammenlignbar med landsdelsundersøkelsen. Årsaken er at det i tett/spredt-undersøkelsen bare er brukt konsumprisindeksens materiale. En oversikt over hvilke konsumgrupper og hvilke varer som ikke er direkte sammenlignbare er gitt i tabell 9.

- 1) Konsumprisindeksmaterialet tyder på at tilbud opptrer i større utstrekning i tettbygde strøk.
- 2) I supermarkeder o.l. hvor det er stor omsetningshastighet, tar det kort tid før en prisendring kommer til syne "i hyllene".

Tabell 5. Boliger etter byggeår og landsdel. Prosent

Byggeår	Øst-Norge	Sør-/Vest-Norge	Midt-Norge	Nord-Norge
Før 1931	30,15	30,26	28,86	16,01
1931-45	10,62	8,82	8,94	7,67
1946-50	5,70	5,82	7,20	11,41
1951-60	19,56	18,14	18,76	25,73
1961-70	19,62	20,10	19,18	22,77
1971-76	14,35	16,86	17,06	16,41
S u m	100,00	100,00	100,00	100,00

Kilde: Folketellingen, hefte V
Byggearealstatistikkene 1971-75

Tabell 6. Sesongvarer

Vare nr.	Representantvare	Sesong	Vare nr.	Representantvare	Sesong
163	Makrell, med hode og innmat	Mai-august	073	Jordbær ¹⁾	Juli-august
005	Laks, middelstor, oppskåret	Juli	100	Hasselnøtter	Desember
078	Epler, utenlandske	April-juli	146	Tulipaner	Januar - mai
215	Plommer, friske	September			

1) Jordbær representerer samtlige bærsorter.

Tabell 7. Representantvarer som i undersøkelsen mellom spredt- og tettbygd område er gitt indeks som annen representantvare

Konsum-gruppe	Vare nr.	Representantvare	Konsum-gruppe	Vare nr.	Gitt indeks som represen-tantvare
056	070	Tyttebær	056	073	Jordbær
056	071	Blåbær	056	073	"
056	072	Bringebær	056	073	"
056	074	Solbær	056	073	"
056	075	Rips	056	073	"
021	004	Hvitting, fersk filet	021	002	Sei, stor m/hode og innmat
023	168	Torsk, klippfisk, fra Møre, ikke pakke	023	009	Torsk, klippfisk, pakke
004	208	Fylte linser	004	207	Wienerbrød

Tabell 8. Detaljomsetning i gruppe 622 Nærings- og nytelsesmidler etter spredt- og tettbygde områder og landsdeler. 1 000 kroner

	Øst-Norge	Sør-/Vest-Norge	Midt-Norge	Nord-Norge
Spredtbygd område	1 428 746	1 108 863	1 046 301	789 859
Tettbygd område	5 894 758	2 472 535	1 066 811	1 001 706

Tabell 9. Representantvarer som ikke er sammenlignbare i landsdelsundersøkelsen og undersøkelsen mellom spredt- og tettbygde områder¹⁾

Kode konsumgruppe	Konsumgruppe	Representantvare
003	Brød	Helkornbrød
004	Kaker	Tørre småkaker
011	Ferskt kjøtt og flesk	Sau, bryst Broiler, grillsteikt
014	Andre kjøtt- og fleskevarer	Fleskepølse i løs vekt
021	Fersk fisk	Sei, stor, med hode og innmat Flyndre, med hode, uten innmat Hvitting, fersk filet Hyse, fersk, renskåret filet
041	Smør	Meierismør, normalsaltet ²⁾
091	Spisesjokolade, drops o.l.	Melkesjokolade, lys, uten fyll ³⁾
093	Annet	Sennep, i drikkeglass, lys, söt type ⁴⁾

1) Varene dekker 5,0% av konsumprisindeksens vektgrunnlag for matvarer.

2) P.g.a. tilbud.

3) Se tabell 10 c.

4) Se tabell 10 a.

Tabell 10 a. Representantvarer hvor prisene er innhentet ved FAD¹⁾

Kode konsumgruppe	Vare nr.	Representantvarer
004	209	Tørre småkaker
011	186	Broiler, grillstekt
093	261	Sennep, drikkeglass, lys, söt type
112	126	Eksportøl, detaljpris, $\frac{1}{2}$ fl., uten pant
211	320	Dame nattkjole
212	321	Damekjole, ull, alm. enkel
	383	Damekjole, crimplene
213	323	Guttejakke, cord
216	312	Bomull dameunderbenklær uten pynt
217	313	Damejakke, ull, golfjakke
218	510	Herre loslue
221	346	Kjoletøy, ullstoff
	348	Blåtøy, mønstret bomull
	352	Strikket kjoletøy (jersey) av synt. fibre, polyester, polyamid e.l.
222	364	Silkespole
223	746	Timefortjeneste for voksne kvinner i konfeksjonsindustrien
231	373	Dame spaserpumps, klebet, nr.38, alm. enkel modell, overdel lær
234	379	Halvsåling med lær og gummiflikk av alm. herresko
	552	Hæflikk av alm. damesko
	747	Helsesåle
316	757	Tapet, vaskbar
	758	Panel
	759	Golvbord, 28 x 70 mm
	760	Sement, sekk
	761	Komb. klosett m/stoppekran
	762	Elektrisk ledning
	764	Tidlønn for maler
	765	Tidlønn for murer
	766	Tidlønn for elektromontør
	767	Tidlønn for tømrer
	768	Tidlønn for rørlegger
	769	Vedovn
	980	Termobenk
	981	Vindu
	983	Golvbelegg, vinyl, metervis
	984	Veggfliser
	985	Oljekamin
321	770	Elektrisk kraft

1) Representantvarene dekker 27,8 % av vektgrunnlaget i konsumprisindeksen.

Tabell 10 a (forts.). Representantvarer hvor prisene er innhentet ved FAD

Kode konsumgruppe	Vare- nr.	Representantvarer
322	772	Fyringsolje nr. 1
323	442	Bjørkeved, kappet
324	440	Kull, husholdnings-, tilkjørt
	441	Koks, tilkjørt
411	390	Sofabenk
	392	Salongbord av beiset bøk/bjørk eller eik
	394	Veggseksjon, 90 cm bred
	396	Leksepult
	398	Kjøkkenstol av stålror
412	557	Vegg til vegg-teppe, norskprod.
	558	Golvteppe, ull
413	512	Bordlampe, 1 merke
	513	Vegglampe, 1 merke
421	360	Glasshåndkle, hel lin
	361	Kjøkkengardinstoff, bomull
422	514	Poster, stor
	515	Blomsterglass, 15 cm høyt
	516	Juleplatte
	517	Lysestake, sølv
434	435	Hjemmefryser, 1 merke
	436	Hjemmefryser, 1 merke
	437	Hjemmefryser, 1 merke
441	403	Tallerken, flat, porselen m/overglasurdekor
	404	Kaffekopp i porselen m/overglasurdekor
	406	Konservesglass, 1 liter
442	419	Spiseskjeer, rustfritt stål
443	409	Kasserolle, emaljert, teflonbelagt
	414	Oppvaskbalje av plast
445	444	Hammer
453	412	Koksbooks, galvanisert
	446	Sylinderlåsnøkkel
454	500	Rensing av dress
455	840	Tidlønn for elektromontør
511	782	Tran
512	841	Brilleinnfatning, vanlig hornbrille
611	802	Brukte biler ¹⁾
	803-817	Nye biler, 12 merker
621	588	Motorolje
623	825	Tidlønn på bilverksteder
624	827	Ansvar- og kaskoforsikring
625	822	Motorolje
	830	Timebetaling ved sjåførskoler

1) FAD har i 1977 innhentet nye prisoppgaver.

Tabell 10 a (forts.). Representantvarer hvor prisene er innhentet ved FAD

Kode konsumgruppe	Vare- nr.	Representantvarer
632		Innenbys transport (aggregert gruppe)
634	874	Fly
636		Drosje (aggregert gruppe)
642	912	Grunnavgift (abonnementssavgift) telefon
712	845	Piano
	846	Hammondorgel
713	567	Kamera
	568	Filmopptaker
714	988	Båt, seilbåt
	989	Båt, komb. seil- og robåt
	990	Påhengsmotor
715	450	Lengdeløpsskøyter
	455	Sovepose
	566	Fotball
716	571	LP-plate, imp.
	572	LP-plate, norsk
717	997	Byggesett
	999	Babydokke uten klær
719	991	Lønn til elektromontør
721		Kinematografbesøk (aggregert gruppe)
723	937	Inngangspenger, idrettsstevner
726	960	Danseskole
811	504	Hårkipp, herre
	505	Hårkipp, dame
	506	Permanent, kjemisk
822	962	Herre armbåndsur med rem
823	518	Halskjede av gull
824	951	Forretningskonvolutt
	952	Skriveblokk
	953	Kulepenn
	954	Fyllepennblekk
831	966	Mineralvann på restaurant, 1 merke
	967	En porsjon oksekarbonade
	969	En porsjon svinekoteletter
	970	Et smørbrød med karbonade
972	972	Et smørbrød med goudaost
	973	En kanne kaffe
	974	Pilsenerøl på restaurant
	992	Varm pølse m/lompe, uten løk
833	976	Døgnpris på hotell
	977	Døgnpris på pensjonat m/pensjon (ikke by)

Tabell 10 b. Representantvarer¹⁾ som i landsdelsundersøkelsen er gitt indeks som en annen representantvare

Kode konsum- gruppe	Vare- nr.	Representantvare	Kode konsum- gruppe	Vare- nr.	Gitt indeks som representantvare
003	289	Helkornbrød	003	205	Kneippbrød
004	208	Fylte linser	004	207	Wienerbrød
011	181	Sau, bryst	011	020	Sau, stek med mørbrad
014	039	Fleskepølse i løs vekt	014	038	Leverpostei i løs vekt
021	002	Sei, stor, med hode og innmat	021	161	Sei, stor, uten hode og innmat
	003	Flyndre, med hode, uten innmat	161	"	" " " "
	004	Hvitting, fersk filet	161	"	" " " "
	011	Hyse, fersk, renskåret filet	022	012	Hyse, dypfrys, filet
023	168	Torsk, klippfisk fra Møre, ikke pakke	023	009	Torsk, klippfisk, pakke
056	070	Tyttebær	056	073	Jordbær
	071	Blåbær	073	"	"
	072	Bringebær	073	"	"
	074	Solbær	073	"	"
	075	Rips	073	"	"
215	302	Damestrømper, 400/20, micro-mesh av nylon	215	385	Dame strømpebukse, av nylon
	303	Damestrømper, uten søm, 20 den. av nylon		385	" " " "
218	511	Dame minksjerf av 1 skinn (hanndyr)	218	510	Herre loslue, ekte skinn, vanlig kvalitet
221	349	Trykt kjolestoff	221	348	Blåtøy, mønstret
221	351	Rayonull kjolekjole, ensfarget	221	352	Strikket kjolekjole (jersey) av synt. fibre
222	366	Stoppegarn, perlon	222	365	Stoppegarn, ull
	367	Stoppegarn, bomull		365	" "
231	369	Herre skistøvler nr.42 på vulkanisert eller påklebet yttersåle, uten fôr	231	368	Herre skistøvler nr.42, på-vulkanisert eller påklebet yttersåle, helforet
234	380	Halvsåling med lær og gummi-flikk av alm. damesko	234	379	Halvsåling med lær og gummi-flikk av alm. herresko
316	982	Golvbelegg, vinyl, fliser	316	983	Golvbelegg, vinyl, metervis
411	397	Spisestuestol, furu/bøk el. eik, stoppet sete	411	492	Spisekrokstol, uten stopping
	399	Sofabenk, 1 merke		390	Sofabenk, 1 merke
421	356	Laken, bleikt	421	355	Flanells laken, bomull
	362	Dekorasjonsstoff, trykt, glatt, rayonull		384	Gardin- og dekorasjonsstoff, syntetiske fibre
431		Komfyre, 3 plater, lav rygg, farget	431		Som konsumgruppen

1) Varene dekker 4,2 % av vektgrunnlaget i konsumprisindeksen.

Tabell 10 b (forts.). Representantvarer¹⁾ som i landsdelsundersøkelsen er gitt indeks som en annen representantvare

Kode konsum- gruppe	Vare- nr.	Representantvare	Kode konsum- gruppe	Vare- nr.	Gitt indeks som representantvare
434	425	Kjøleskap, 1 merke	434	426-	Gj.snitt av kjøleskap,
				427	2 merker
	428	Kjøleskap, 1 merke		426-	" " "
				427	
452	279	Flytende vaskemiddel, 1 merke	452	278	Flytende vaskemiddel, 1 merke
454	501	Rensing av ullkjole	454	500	Rensing av dress
	502	Vask og strykning av en mansjett-skjorte		500	" " "
	503	Vask og rulling av et dyketrekk		500	
511	783	Vitapanperler	511	782	Tran
	784	Vitaminpiller		782	"
	785	Vitaminpiller		782	"
	786	Styrkemedisin		782	"
	787	Styrkemedisin		782	"
	788	Sårplaster		782	"
	789	Gasbind		782	"
512	842	Leseglass, 1. kval. 100 mm	512	841	Brilleinnfatning, vanlig hornbrille
612	818	Motorsykkel	611	803-	Gjennomsnitt nye biler
	819	Scooter		817	
				803-	" " "
				817	
622	585	Skifting av motorolje	623	825	Tidlønn på bilverksted
625	829	Bensin	621	575	Bensin
713	847	Luper, to typer	512	841	Brilleinnfatning, vanlig hornbrille
717	998	Modell-lekebil	717	997	Byggesett
718	573	Saint Paulia	718	574	Fresia
811	507	Vannondulering med vask	811	506	Permanent
812	478	Shampo, 1 merke	812	479	Shampo, 1 merke
	482	Hårspray, 1 merke		483	Hårspray, 1 merke
831	964	Mineralvann, 1 merke på restaurant	831	966	Mineralvann, 1 merke på restaurant
	965	Mineralvann, 1 merke på restaurant		966	" " " "
	968	En porsjon fersk torsk		967	En porsjon oksekarbonade
	971	Et smørbrød m/kokt skinke		970	Et smørbrød med karbonade

Tabell 10 c. Representantvarer som i landsdelsundersøkelsen er gitt lik pris for hele landet¹⁾

Kode konsum-gruppe	Vare-nr.	Representantvarer	Merknader	
032	045	10 %, sterilisert fløte på flaske		
041	047	Meierismør, normalsaltet, pakket		
091	244	Spisesjokolade, 1 merke		
	554	Pastiller, 1 merke		
	700-701	Pastiller, 2 merker		
	702-705	Drops, 4 merker		
	706-708	Spisesjokolade, 3 merker		
113	709-736	Vin (12 merker), brennevin (16 merker)	Hele konsumgruppen	
121	737-738	Sigarer (1 merke), sigarillos (1 merke)	"	"
122	739, 556	Sigarettter (2 merker)	"	"
123	740-742	Røyketobakk (3 merker)	"	"
124	743, 745	Sweetzent, snus, sigarettpapir	"	"
435	775	Symaskiner, 2 merker	"	"
461	778-780	Timelønn, til kvinner i jordbruket, til husmorvikar, til hjemmehjelp	"	"
511	781	Prisoppgave på 44 forskj. norske medisiner	"	"
	792	Prisoppgave på 48 forskj. importerte medisiner	"	"
513	790	Tannfylling, amalgam	Hele konsumgruppen	
514	791	Legekonsultasjon	"	"
516	801	Massasje, fysikalsk behandling m.v.	"	"
631	831-833	NSB enkeltbillett, månedskort, billettkort	"	"
633	868-872	Skip	"	"
635	876-901	Buss	"	"
641	909	Porto, vanlig brev innenlands	"	"
642	911	Installasjonsgebyr, telefon		
	913	Avgift for lokalsamtale		
	914	Avgift for rikstelefonsamtale, gj.snitt rikstakst 1 og 2		
	915	Avgift for fjernvalgsamtale, gj.snitt rikstakst 1 og 2		
	918	Vanlig festtelegram		
714	986	Båt, tursnekke		
	987	Båt for roing og utenbordsmotor		
722	932, 935	Teaterbesøk	Hele konsumgruppen	
724	938-940	TV-lisens (farge-TV og sort/hvitt TV), radio-lisens	"	"
731	992-995	Forskjellige typer bøker	"	"
733	944-949	6 ukeblader	"	"
741	956-959	Handelsskole (2 kurs), privat gymnas (2 skoler)	"	"
832	975	14 dagers tur til Kanariøyene	"	"

1) Varene dekker 14,4 % av vektgrunnlaget i konsumprisindeksen.

Tabell 11. Andel av total forbruksutgift pr. år i forskjellige handelsfelt etter vare- og tjenestegrupper. 1973. Prosent

Kon- sum- gruppe	Vare- og tjenestegruppe	Alle hushold- ninger	Østre handels- felt	Vestre handels- felt	Midtre handels- felt	Nordre handels- felt
0	MATVARER	23,96	23,05	25,77	24,10	25,55
00	MJØL, GRYN OG BAKERVARER	2,39	2,21	3,02	2,46	2,13
001	Mjøl og gryn	0,36	0,29	0,34	0,56	0,59
002	Kjeks, flatbrød og knekkebrød	0,21	0,18	0,21	0,34	0,22
003	Brød	1,06	1,03	1,64	0,67	0,55
004	Kaker	0,63	0,59	0,69	0,76	0,62
005	Makaroni og cornflakes	0,13	0,12	0,14	0,13	0,15
01	KJØTT, KJØTTVARER OG FLESK.	6,24	6,21	6,33	5,72	6,91
011	Ferskt kjøtt og flesk	2,82	2,85	2,48	2,70	3,51
012	Saltet, røykt og tørket kjøtt og flesk	0,39	0,41	0,39	0,25	0,40
013	Kjøtthermetikk	0,24	0,26	0,23	0,13	0,27
014	Andre kjøtt- og fleskevarer	2,65	2,56	3,14	2,53	2,40
015	Fryst kjøtt og kjøttvarer..	0,14	0,13	0,09	0,11	0,33
02	FISK OG FISKEVARER	1,90	1,78	2,14	1,87	2,21
021	Fersk fisk	0,56	0,45	0,62	0,62	1,04
022	Fryst fisk	0,21	0,26	0,17	0,16	0,08
023	Saltet, tørket og røykt fisk og skalldyr	0,43	0,39	0,58	0,33	0,45
024	Middagshhermetikk	0,10	0,12	0,08	0,09	0,06
025	Småhermetikk	0,15	0,16	0,14	0,13	0,09
026	Andre fiskevarer	0,45	0,40	0,55	0,54	0,49
03	MJØLK, FLØTE, OST OG EGG ..	4,13	4,03	4,15	4,59	4,09
031	Mjølk	1,89	1,77	1,99	2,20	1,98
032	Fløte	0,58	0,55	0,54	0,74	0,63
033	Hermetisk mjølk og mjølke- pulver	0,03	0,03	0,03	0,01	0,02
034	Ost	0,85	0,90	0,76	0,89	0,71
035	Egg	0,78	0,78	0,83	0,75	0,75
04	SPISEFETT OG OLJER	0,98	0,91	1,05	1,16	1,07
041	Smør	0,36	0,38	0,35	0,40	0,24
042	Margarin og spiseolje	0,62	0,53	0,70	0,76	0,83
05	GRØNNSAKER, FRUKT OG BÆR ..	3,73	3,58	4,20	3,45	4,01
051	Kål og gulrøtter	0,43	0,43	0,46	0,36	0,45
052	Andre friske grønnsaker ...	0,50	0,52	0,54	0,39	0,45
053	Epler, pærer og plommer ...	0,53	0,50	0,69	0,43	0,55
054	Situsfrukter, bananer og druer	0,88	0,81	1,08	0,91	0,88
055	Tørket frukt og nøtter	0,23	0,21	0,25	0,26	0,25
056	Bær	0,28	0,28	0,20	0,32	0,37
057	Konserverte grønnsaker og frukt, syltetøy og saft..	0,88	0,83	0,98	0,78	1,06

Tabell 11 (forts.). Andel av total forbruksutgift pr. år i forskjellige handelsfelt etter vare- og tjenestegrupper. 1973. Prosent

Kon- sum- gruppe	Vare- og tjenestegruppe	Alle hushold- ninger	Østre handels- felt	Vestre handels- felt	Midtre handels- felt	Nordre handels- felt
06	POTETER OG VARER AV POTETER	0,84	0,76	1,00	0,76	1,13
061	Poteter	0,64	0,59	0,74	0,51	0,94
062	Varer av poteter	0,20	0,17	0,26	0,25	0,19
07	SUKKER	0,53	0,47	0,39	0,81	0,73
071	Sukker	0,53	0,47	0,39	0,81	0,73
08	KAFFE, TE, KAKAO OG KOKE-SJOKOLADE	1,31	1,20	1,41	1,42	1,61
081	Kaffe	1,55	1,05	1,26	1,26	1,47
082	Te	0,07	0,07	0,05	0,06	0,05
083	Kakao og kokesjokolade	0,09	0,08	0,10	0,10	0,09
09	ANDRE MATVARER	1,91	1,90	2,08	1,86	1,66
091	Spisesjokolade og drops ...	0,69	0,68	0,80	0,62	0,60
092	Iskrem	0,27	0,27	0,33	0,20	0,18
093	Annet	0,95	0,95	0,95	1,04	0,88
1	<u>DRIKKEVARER OG TOBAKK</u>	4,92	5,31	4,27	4,02	5,00
11	DRIKKEVARER	2,94	3,25	2,52	2,19	2,89
111	Selters og brus	0,86	0,87	0,96	0,75	0,74
112	Øl	0,75	0,84	0,60	0,55	0,78
113	Vin, brennevin og sprit ...	1,33	1,54	0,96	0,89	1,37
12	TOBAKK	1,98	2,06	1,75	1,83	2,11
121	Sigarer og sigarillos	0,03	0,04	0,03	0,01	0,02
122	Sigaretter	0,72	0,86	0,43	0,57	0,61
123	Røyketobakk	1,13	1,07	1,17	0,12	1,36
124	Annet	0,10	0,09	0,12	0,11	0,12
2	<u>KLÆR OG SKOTØY</u>	10,54	9,82	11,65	11,63	11,28
21	BEKLEDDNINGSSARTIKLER	7,72	7,29	8,37	8,42	8,15
211	Skjorter og nattøy	0,48	0,46	0,56	0,48	0,46
212	Kjoler, bluser og forklær..	1,20	1,25	1,13	1,25	1,05
213	Dresser, drakter og jakker..	2,52	2,29	2,80	3,10	2,60
214	Kåper, frakker og regntøy..	0,89	0,80	1,04	0,89	1,03
215	Strømper og sokker	0,56	0,51	0,59	0,69	0,64
216	Undertøy og babytøy	0,54	0,48	0,62	0,72	0,50
217	Trikotasjevarer	0,84	0,83	0,94	0,78	0,82
218	Pels og skinnvarer, ekte og kunstig skinn	0,57	0,56	0,57	0,37	0,86
219	Hatter, luer og hanske ...	0,12	0,11	0,12	0,14	0,18

Tabell 11 (forts.). Andel av total forbruksutgift pr. år i forskjellige handelsfelt etter vare- og tjenestegrupper. 1973. Prosent

Kon- sum- gruppe	Vare- og tjenestegruppe	Alle hushold- ninger	Østre handels- felt	Vestre handels- felt	Midtre handels- felt	Nordre handels- felt
22	TØYER, GARN O.L.	1,05	0,94	1,23	1,12	1,28
221	Tøyer	0,38	0,35	0,52	0,32	0,32
222	Garn og sytråd	0,28	0,20	0,37	0,34	0,52
223	Annet	0,39	0,39	0,34	0,46	0,44
23	SKOTØY OG SKOREPARASJONER..	1,77	1,59	2,05	2,09	1,86
231	Skotøy av lær	1,42	1,29	1,62	1,68	1,52
232	Gummifottøy	0,18	0,14	0,25	0,25	0,18
233	Annet skotøy	0,10	0,09	0,12	0,11	0,08
234	Reparasjoner av skotøy	0,07	0,07	0,06	0,05	0,08
3	<u>BOLIG, LYS OG BRENSEL</u>	12,88	14,01	10,84	12,83	10,32
31	BOLIG- OG VEDLIKEHOLDS- UTGIFTER	9,36	10,57	7,46	8,85	6,57
311	Renter av lån	1,99	2,10	2,45	1,54	0,95
312	Forsikring	0,21	0,21	0,26	0,18	0,18
313	Vannavgift	0,16	0,19	0,14	0,15	0,10
314	Andre avgifter	0,28	0,29	0,26	0,27	0,26
315	Husleie og leie av fritidshus	3,97	4,97	2,24	2,88	2,78
316	Vedlikeholdsutgifter	2,75	2,81	2,11	3,83	2,30
32	LYS OG BRENSEL	3,52	3,44	3,38	3,98	3,75
321	Elektrisitet	2,34	2,27	2,44	2,52	2,29
322	Petroleum og fyringsoljer..	0,96	1,00	0,63	1,12	1,18
323	Ved og torv	0,12	0,12	0,10	0,27	0,02
324	Kull og koks	0,10	0,05	0,21	0,07	0,26
4	<u>MØBLER OG HUSHOLDNINGS- ARTIKLER</u>	9,36	9,25	9,29	9,78	9,66
41	MØBLER OG GOLVTEPPER	3,00	2,94	3,17	3,08	2,96
411	Møbler	2,24	2,18	2,29	2,50	2,24
412	Golvtepper og golvløpere ..	0,42	0,42	0,51	0,30	0,37
413	Lamper og lampetter	0,34	0,34	0,37	0,28	0,35
42	TEKSTILER, UTSTYRSVARER OG PRYDGJENSTANDER	1,38	1,39	1,24	1,40	1,57
421	Tekstiler og utstyrsvarer..	1,04	1,01	0,98	1,07	1,26
422	Prydgjenstander	0,34	0,38	0,26	0,33	0,31
43	KOMFYRER, KJØLESKAP OG ANNET ELEKTRISK UTSTYR	1,57	1,57	1,36	1,76	1,76
431	Komfyrer og andre koke- og varmeapparater	0,34	0,34	0,35	0,35	0,33
432	Støvsugere	0,14	0,13	0,14	0,16	0,16
433	Vaskemaskiner	0,33	0,36	0,24	0,35	0,36
434	Kjøleskap og fryseskap	0,39	0,41	0,26	0,52	0,43
435	Sy- og strikkemaskiner	0,15	0,14	0,18	0,14	0,24
436	Elektriske varmeovner og andre elektriske apparater	0,20	0,19	0,19	0,24	0,24

Tabell 11 (forts.). Andel av total forbruksutgift pr. år i forskjellige handelsfelt etter vare- og tjenestegrupper. 1973. Prosent

Kon- sum- gruppe	Vare- og tjenestegruppe	Alle hushold- ninger	Østre håndels- felt	Vestre håndels- felt	Midtre håndels- felt	Nordre håndels- felt
44	DEKKETØY, GLASS OG KJØKKEN- UTSTYR	1,02	0,90	1,28	1,03	1,17
441	Porselen, stentøy og glass.	0,26	0,17	0,44	0,33	0,40
442	Spisebestikk	0,12	0,12	0,14	0,02	0,10
443	Annet kjøkkentøy	0,20	0,16	0,27	0,27	0,22
444	Glødelamper	0,13	0,12	0,15	0,15	0,14
445	Annet	0,31	0,33	0,28	0,26	0,31
45	DIVERSE HUSHOLDNINGS- ARTIKLER OG TJENESTER	1,81	1,82	1,74	1,88	1,79
451	Vaskepulver	0,37	0,35	0,37	0,44	0,40
452	Andre rengjøringsmidler ...	0,35	0,33	0,32	0,39	0,42
453	Andre varer	0,67	0,65	0,67	0,71	0,70
454	Vask,rensing og farging ..	0,10	0,13	0,11	0,04	0,06
455	Reparasjon av møbler og husholdningsartikler	0,15	0,18	0,11	0,06	0,09
456	Forsikring av innbo og løsøre	0,17	0,18	0,16	0,24	0,12
46	LEID HJELP TIL HJEMMET	0,58	0,63	0,50	0,63	0,41
461	Leid hjelp til hjemmet	0,58	0,63	0,50	0,63	0,41
5	<u>HELSEPLEIE</u>	2,31	2,40	2,50	1,93	1,83
51	HELSEPLEIE	2,31	2,40	2,50	1,93	1,83
511	Medisiner og helseartikler.	0,67	0,63	0,68	0,85	0,65
512	Briller og ortopedisk utstyr	0,21	0,25	0,11	0,31	0,04
513	Tannlegehjelp	1,17	1,25	1,41	0,47	1,03
514	Legehjelp	0,22	0,21	0,25	0,30	0,11
516	Massasje og fysikalsk be- handling	0,04	0,06	0,05	-	0,00
6	<u>REISER OG TRANSPORT</u>	19,50	18,92	19,95	20,56	20,78
61	KJØP AV TRANSPORTMIDLER ...	6,31	5,99	5,93	7,46	7,60
611	Bil og campingtilhenger ...	6,00	5,68	5,72	7,08	7,22
612	Motorsykkel og sykkel	0,31	0,31	0,21	0,38	0,38
62	DRIFFT OG VEDLIKEHOLD AV TRANSPORTMIDLER	8,24	8,23	7,91	8,84	8,23
621	Bensin og olje	3,56	3,71	3,10	3,65	3,38
622	Reservedeler og vedlike- holdsutgifter	1,47	1,40	1,65	1,38	1,61
623	Verkstedsreparasjoner	1,24	1,13	1,12	1,94	1,31
624	Forsikring av transpor- tmidler	1,32	1,41	1,14	1,16	1,31
625	Andre avgifter	0,65	0,57	0,90	0,67	0,62

Tabell 11 (forts.). Andel av total forbruksutgift pr. år i forskjellige handelsfelt etter vare- og tjenestegrupper. 1973. Prosent

Konsum-	Vare- og tjenestegruppe	Alle husholdninger	Østre handelsfelt	Vestre handelsfelt	Midtre handelsfelt	Nordre handelsfelt
63	BRUK AV OFFENTLIGE TRANSPORTMIDLER	3,34	3,29	4,19	2,24	3,21
631	Jernbane	0,44	0,58	0,28	0,21	0,26
632	Sporvei og forstadsbane ...	0,29	0,36	0,10	0,38	0,10
633	Skip	0,33	0,23	0,57	0,25	0,55
634	Fly	0,28	0,22	0,38	0,15	0,56
635	Buss	1,16	1,13	1,63	0,84	0,85
636	Drosjebil	0,42	0,45	0,39	0,24	0,55
637	Flytteutgifter og frakt ...	0,07	0,07	0,06	0,01	0,14
638	Frie reiser	0,34	0,25	0,78	0,16	0,26
64	PORTO, TELEFON OG TELEGRAMMER	1,61	1,41	1,92	2,02	1,74
641	Porto	0,19	0,17	0,19	0,21	0,26
642	Telefon og telegrammer	1,42	1,24	1,73	1,81	1,48
7	<u>FRITIDSSYSLER OG UTDANNING.</u>	9,73	10,04	9,17	9,52	9,26
71	FRITIDSUTSTYR	4,39	4,65	3,73	3,92	4,74
710	Fjernsynsmottakere	0,70	0,79	0,47	0,76	0,60
711	Radiomottakere og platespillere	0,42	0,40	0,44	0,47	0,41
712	Musikkinstrumenter	0,19	0,26	0,16	0,04	-
713	Fotoutstyr og optiske artikler	0,12	0,10	0,07	0,26	0,19
714	Kjøp av båter, båtmotorer og våpen	0,64	0,73	0,47	0,31	0,79
715	Sportsutstyr	0,53	0,44	0,47	0,73	0,94
716	Grammofonplater, lydbånd og film	0,41	0,41	0,49	0,34	0,41
717	Leketøy og hobbyartikler ..	0,39	0,45	0,36	0,22	0,30
718	Blomster og prydbusker	0,60	0,65	0,52	0,51	0,58
719	Utstyr til og reparasjon av fritidsutstyr	0,39	0,42	0,28	0,28	0,52
72	OFFENTLIGE FORESTILLINGER OG ANDRE TJENESTER	2,81	2,88	2,74	3,14	2,14
721	Kinobesøk	0,14	0,15	0,15	0,11	0,10
722	Teaterbesøk	0,04	0,04	0,03	0,04	0,00
723	Andre forestillinger	0,29	0,29	0,31	0,39	0,16
724	Fjernsyns- og radiolisens..	0,94	0,92	0,87	1,06	1,00
725	Lotteri, tipping og andre spilleutgifter	0,92	0,99	0,82	0,98	0,66
726	Fotografering og hobbykursavgift	0,48	0,49	0,56	0,56	0,22

Tabell 11 (forts.). Andel av total forbruksutgift pr. år i forskjellige handelsfelt etter vare- og tjenestegrupper. 1973. Prosent

Kon- sum- gruppe	Vare- og tjenestegruppe	Alle hushold- ninger	Østre handels- felt	Vestre handels- felt	Midtre handels- felt	Nordre handels- felt
73	BØKER, AVISER OG TIDS- SKRIFTER	2,17	2,18	2,22	2,05	2,15
731	Bøker	0,73	0,77	0,77	0,60	0,58
732	Aviser	0,87	0,89	0,87	0,79	0,85
733	Ukeblader og tidsskrifter..	0,57	0,52	0,58	0,66	0,72
74	SKOLEGANG	0,36	0,33	0,48	0,42	0,23
741	Skolegang	0,36	0,33	0,48	0,42	0,23
8	<u>ANDRE VARER OG TJENESTER</u> ..	6,80	7,20	6,56	5,63	6,32
81	PERSONLIG HYGIENE	2,09	2,08	2,16	2,06	2,01
811	Hårtleie og skjønnhetspleie	0,61	0,65	0,54	0,60	0,46
812	Kosmetiske preparater	0,87	0,85	0,91	0,85	0,97
813	Toalett- og barbersåper ...	0,13	0,12	0,14	0,12	0,13
814	Andre toalettartikler	0,48	0,46	0,57	0,49	0,45
82	REISEEFFEKTER, UR OG SMYKKER	1,28	1,21	1,51	1,14	1,45
821	Reiseeffekter	0,25	0,23	0,32	0,27	0,17
822	Ur	0,23	0,20	0,29	0,06	0,53
823	Smykker	0,30	0,32	0,35	0,23	0,17
824	Andre varer	0,50	0,46	0,55	0,58	0,58
83	RESTAURANTER, HOTELLER OG SELSKAPSREISER	2,97	3,31	2,51	2,16	2,80
831	Utgifter på restaurant og café	2,05	2,23	1,67	1,75	2,08
832	Selskapsreiser og andre reiser	0,63	0,77	0,41	0,34	0,57
833	Utgifter ved hotell og pen- sjonater, innenlands	0,29	0,31	0,43	0,07	0,15
84	TJENESTER FRA FINANSINSTI- TUSJONER	0,10	0,08	0,22	0,10	0,00
841	Tjenester fra finansinsti- tusjoner	0,10	0,08	0,22	0,10	0,00
85	ANDRE TJENESTER	0,36	0,52	0,16	0,17	0,06
851	Andre tjenester	0,36	0,52	0,16	0,17	0,06
TOTAL FORBRUKSUTGIFT		100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Kilde: Forbruksundersøkelsen 1973.

SAMMENLIGNING AV AVISPRISER MELLOM FIRE LANDSDELER

Ved sammenligning av prisnivåer for aviser støter man på to hovedproblemer:

1. En og samme avis gir forskjellig behovstilfredsstillelse etter hvor man bor (f.eks. en lokalavis fra Røros vil for de fleste være uinteressant hvis man bor i Vadsø).
2. Aviser kan vanskelig betraktes som en homogen vare.

For å løse disse problemene trenger man først en metode til å sammenligne priser på forskjellige aviser, og dessuten en metode for å aggregere avisprisene for de fire landsdelene.

Som aggregeringsmetode har jeg valgt å aggregere etter oppdragstall fordi jeg da innenfor hver landsdel får målt hva det gjennomsnittlige prisnivå blir.

Til sammenligning av priser har jeg valgt å presentere tre metoder, blant annet for å vise hvor mye valg av metode har å si for konklusjonen. Alle tre metodene baserer seg på det samme materialet, som dekker 70,3 prosent av totalopplaget av aviser.

Tre metoder for å sammenligne aviser

Ved vurdering av behovstilfredsstillelsen av en avis, bør det primært tas utgangspunkt i hva forbrukerne mener. Dette lar seg ikke gjøre direkte (bl.a. fordi en aggregering av meninger er et temmelig håpløst foretagende).

Imidlertid kan det brukes enkelte faktorer som indikatorer på nytten av en avis.

Hva som antas bestemmer behovstilfredsstillelsen ved å lese en avis, blir da det vesentlige ved valg av metode.

i) Metode 1, stykkpris

- sammenligner pris pr. avis i hver av de fire landsdelene, under antagelse av at alle aviser gir samme behovstilfredsstillelse. Ulempen med metoden er at resultatet blir uavhengig av såvel stoffmengden i avisen som kvaliteten på innholdet.

ii) Metode 2, pris pr. m^2

- sammenligner prisen pr. m^2 av avisene i hver av de fire landsdeler, under antagelse av at flateenheten er et godt anslag på stoffmengden

og at stoffmengden avgjør styrken på behovstilfredsstillelsen av å lese en avis. Også denne metoden blir uavhengig av kvaliteten på innholdet.

iii) Metode 3, pris på lest mengde

- sammenligner prisen pr. m^2 av den stoffmengden som blir lest. Ved denne metoden er det meningen å la kvaliteten på innholdet spille en viss rolle ved at prisene på bare den leste stoffmengde sammenlignes.

Fremgangsmåte

i) Utvalget

Som "riksaviser", definert som aviser som selges i større utstrekning i alle fire landsdeler, har jeg valgt syv Oslo-aviser (se tabell 17). Resten av avisene har jeg kalt lokal-/regional-aviser. Disse har jeg latt representeres ved de 10 største etter opplag i hver landsdel. Tilsammen er det da 47 aviser, som dekker 70,3 prosent av totalopplaget.

ii) Priser

Det er brukt abonnementspris pr. år tatt fra "Bladlista",¹⁾ for 4.kvartal 1976. I metode 1 er abonnementspriser på aviser som ikke kommer ut alle hverdager, regnet om til "6-dagers-priser". For "Riksavisene" er det brukt følgende beregningsmetode: Aviser til Sør-/Vest-Norge og Midt-Norge har fått halv flypostavgift²⁾ under antagelse av at halvparten av avisene går med fly. Det er forutsatt ingen flypostavgift til Øst-Norge og full flypostavgift til Nord-Norge. Når det gjelder Dagbladet og VG har jeg sløyfet flypostavgift til alle landsdeler, da disse avisene hovedsakelig omsettes ved løs-salg. Aftenposten har jeg ved beregning etter metode 1 regnet som to aviser og halvert årsabonnementet (inkludert flypostavgift).

I Norske Papirhandleres Landsforbund ble det opplyst at det brukes to tykkelser på avisepapir i Norge. Avisene i Nord-Norge, Trøndelag og langs Vestlands-kysten ned til og med Stavanger bruker papir som veier 45 gram papir pr. m^2 . De andre avisene bruker papir som veier 48,8 gram pr. m^2 . Ved å kombinere disse opplysninger med vekt pr. årgang (se "Bladlista"), beregnes abonnementspris pr. m^2 for de enkelte avisene.

1) Utgitt av Postdirektoratet.

2) Flypostavgift, se Bladlista 4.kvartal 1976, s. 88.

Ved beregning av lest stoffmengde etter metode 3 er følgende fremgangsmåte fulgt: I publikasjonen "Landsundersøkelsen om norske aviser" er det to tabeller, en for menn og en for kvinner (tabell 18a og 18b) som viser uleste sider etter avisens sideantall. Ved en lineær tilnærming av disse to tabellene, beregnes prosentene i tabell 16.

For å beregne prisene i metode 3, er antall sider i tabellene omregnet til m^2 ved å bruke Dagbladets format som omregningsfaktor. Ved hjelp av tabell 16 beregnes så lest¹⁾ stoffmengde pr. m^2 for alle avisene.

iii) Vekter

Prisene ved de 3 metodene for lokal-/region-avisene veies sammen ved hjelp av avisenes opplagstall innenfor hver av de 4 landsdelene, slik at man får en region-/lokalpris for hver landsdel. På tilsvarende måte beregnes fire "riksavispriser" ved å bruke avisenes salgstall i hver av landsdelene som vekter. "Riksavisprisen" og prisen for lokal-/regionalavisene i hver landsdel veies sammen med henholdsvis Oslo-avisenes salgstall og et anslag på resten av salget av avisene som vekter (se tabell 15). Anslaget på resten av avisene er basert på antagelse om at antall kjøpte avisene pr. husholdning er likt i de 4 landsdeler. På denne måten får man da ved hver av metodene 4 sammenlignbare priser og dermed en indeks for hver landsdel.

Andre metoder

Som alternativ til metode 2 og 3 kan det tas utgangspunkt i avisenes størrelse fratrukket det arealet som annonsene opptar. Imidlertid gjør mange len på kildemateriale denne metoden ubrukbar.

Ovenfor nevnte metode og metode 1-3 tar alle utgangspunkt i at det er mulig å sammenligne forskjellige typer av avisene. En annen mulig metode er å sammenligne avisene som har samme størrelse (etter m^2). Fordelen med et slikt opplegg er at man slipper å etablere en entydig sammenheng mellom nytten av en avis og størrelsen. Det er nok å forutsette at samme størrelse på to avisene gjør at avisene gir samme behovstilfredsstillelse. En ulempe ved en slik metode er at den vil medføre et utvalg av avisene som er lite representativt og som dekker en meget liten andel av totalopplaget, noe som lett kan gi systematiske skjevheter. (Det kan være at Aftenpostens store oppdrag nettopp skyldes lav pris.)

---

1) Lest avisside er her definert som en side som noe er lest på.

Resultatene

Av tabell 14 ser man at valg av metode spiller stor rolle for resultatet. Resultatet ved metode 1 er lavt når det gjelder Nord-Norge fordi abonnementsprisen er forholdsvis lav for tynne aviser.

Nord-Norges avisstruktur kommer også tilsyns i forskjellen mellom metode 2 og 3, da små aviser blir lest grundigere.

Referanser

Avisenes informasjonskontor: Rundskriv nr. 95/76, 15/7-76,
"Landsundersøkelse om norske aviser".

Avisenes informasjonskontor: "Norsk aviskatalog 1976", undervisnings-
eksemplar

Postdirektoratet: "Bladlista", 4. kvartal 1976.

Tabell 12. Abonnementspriser for aviser etter de tre beregningsmetoder for 7 Oslo-aviser sammenveid etter opplagstall, fordelt etter spredning på fire landsdeler pr. 15/11-75

Landsdel	Stykkpris, kr. pr. årsabonnement	Pris ₂ pr. m ² , øre	Pris for lest mengde, øre pr. m ²
Øst-Norge	404,9	24,15	31,85
Sør-/Vest-Norge	468,9	31,09	40,41
Midt-Norge	471,3	31,74	40,89
Nord-Norge	478,4	30,64	40,30

Tabell 13. Abonnementspriser for aviser etter de tre beregningsmetoder for de 10 største regional-/lokalaviser i fire landsdeler

Landsdel	Stykkpris, kr. pr. årsabonnement	Pris ₂ pr. m ² , øre	Pris for lest mengde, øre pr. m ²
Øst-Norge	298,3	23,57	28,66
Sør-/Vest-Norge	312,1	18,46	23,21
Midt-Norge	355,8	25,20	30,86
Nord-Norge	253,3	27,79	31,72

Tabell 14. Landsdelsindeks for aviser etter de tre beregningsmetoder

Landsdel	Metode 1	Metode 2	Metode 3
Øst-Norge	100,0	100,0	100,0
Sør-/Vest-Norge	95,0	83,7	83,7
Midt-Norge	105,9	108,7	106,0
Nord-Norge	80,5	118,5	108,6

Tabell 15. Vekter ved sammenveiling av abonnementspriser for lokal-/regional-aviser og de 7 Oslo-aviser (riksaviser)

Landsdel	Vekt riksaviser	Vekt lokal-/reg.aviser
Øst-Norge	46 695	53 305
Sør-/Vest-Norge	11 852	88 148
Midt-Norge	11 094	88 906
Nord-Norge	11 924	88 076

- Tabellen er basert på at antall leste aviser pr. husholdning er likt i alle landsdeler.

Tabell 16. Ikke leste sider i aviser etter avisenes størrelse

Avisenes sideantall	Størrelse pr. årgang, m ²	Uleste sider i %
0 - 14	0 - 904	6,9
15 - 19	905 - 1 206	14,8
20 - 24	1 207 - 1 552	18,7
25 -	1 553 -	25,5

Tabell 17. 7 Oslo-aviser (riksaviser), spredningstall november 1975, vekt, abonnementspriser

Vekt pr. årgang, gram	Spredningstall (antall)				Abonnementpris ¹⁾ , pr. år. Kr.			
	Øst- Norge	Sør-/ Vest- Norge	Midt- Norge	Nord- Norge	Øst- Norge	Sør-/ Vest- Norge	Midt- Norge	Nord- Norge
Aftenposten (2 aviser)	102 300	188 595	6 323	2 991	2 450	528	540	540
Arbeider- bladet	41 900	60 002	1 441	888	987	528	528	528
Dagbladet..	39 900	87 836	16 721	10 684	8 632	492	492	492
Nasjonen ..	72 200	16 493	1 853	1 301	657	472	496	496
Norges H & S	24 200	7 427	2 652	888	395	528	546	564
VG	38 000	101 759	22 962	11 441	10 310	492	492	492
Vårt Land..	19 800	13 498	3 138	2 876	1 035	452	470	488

1) For Dagbladet og VG er abonnementsprisene satt lik Oslo-prisen, abonnementsprisene er ellers beregnet ut fra flypost til Nord-Norge og at halvparten av avisene til Sør-/Vest-Norge og Midt-Norge går med fly.

- Kilder: "Bladlista", 4. kvartal 76 og "Norsk aviskatalog 76".

Tabell 18 a. Sider ikke lest i % av avisenes sidetall, menn

	Avisenes sidetall				
	Under 10 s	10-14	15-19	20-24	25 s og mer
Antall spurte	20	34	92	71	173
0 sider	89,2	87,8	64,2	51,3	26,7
1- 2 sider	4,5		10,6	8,7	6,5
3- 4 sider		3,3	12,5	16,1	16,8
5- 7 sider		2,6	3,7	11,2	15,2
8-10 sider		2,6	5,4	6,4	10,1
11-15 sider			2,8		13,1
16 sider og mer				3,6	10,4

Tabell 18 b. Sider ikke lest i % av avisenes sidetall, kvinner

	Avisenes sidetall				
	Under 10 s	10-14	15-19	20-24	25 s og mer
Antall spurte	31	39	76	61	187
0 sider	89,5	69,4	35,4	30,9	27,0
1- 2 sider		5,4	16,7	15,2	5,1
3- 4 sider	3,8	9,7	16,8	17,9	10,9
5- 7 sider		5,5	17,0	11,7	9,0
8-10 sider	3,8	3,1	9,4	8,8	12,3
11-15 sider			4,8	7,4	14,1
16 sider og mer				4,2	21,6

Kilder: "Landsundersøkelse om norske aviser"

III. TABELLER

Tabell 19. Indeks med gjennomsnittsforbruket i Øst-Norge som vektgrunnlag. Landsdeler. Øst-Norge = 100

	Vekt	Øst-Norge	Sør-/Vest-Norge	Midt-Norge	Nord-Norge
0 MATVARER	231,9	100,0	99,4	99,9	102,8
00 Mjøl, gryn og bakervarer	22,2	100,0	101,8	98,9	99,9
01 Kjøtt, kjøttvarer og flesk	62,4	100,0	98,6	99,9	100,2
02 Fisk og fiskevarer	18,0	100,0	94,1	91,6	93,6
03 Mjølk, fløte, ost og egg	40,6	100,0	99,7	99,9	100,3
04 Spisefett og spiseoljer	9,1	100,0	100,3	100,2	100,5
05 Grønnsaker, frukt og bær	36,0	100,0	101,2	104,5	115,6
06 Poteter og varer av poteter	7,6	100,0	103,1	101,0	116,4
07 Sukker	4,7	100,0	100,9	99,3	102,2
08 Kaffe, te, kakao og kokesjokolade	12,1	100,0	98,8	99,6	101,7
09 Andre matvarer	19,2	100,0	98,7	100,6	101,5
1 DRIKKEVARER OG TOBAKK	53,4	100,0	100,0	99,0	103,4
11 Drikkevarer	32,6	100,0	100,0	98,3	105,6
12 Tobakk	20,8	100,0	100,0	100,0	100,0
2 KLÆR OG SKOTØY	98,9	100,0	100,0	102,6	103,8
21 Bekledningsartikler	73,4	100,0	100,7	101,7	104,5
22 Tøyer og garn m.v.	9,5	100,0	94,7	103,4	96,5
23 Skotøy og skoreparasjoner	16,0	100,0	100,2	106,3	104,7
3 BOLIG, LYS OG BRENSEL	140,9	100,0	96,8	93,1	94,8
31 Bolig og vedlikeholdsutgifter	106,2	100,0	96,3	89,8	95,1
32 Lys og brensel	34,7	100,0	98,4	103,2	93,9
4 MØBLER OG HUSHOLDNINGSSARTIKLER	93,1	100,0	101,4	98,7	104,1
41 Møbler og golvtepper m.v.	29,6	100,0	103,3	95,9	110,3
42 Tekstiler og utstyrsvarer m.v.	14,0	100,0	98,4	94,7	98,0
43 Komfyrer, kjøleskap og annet elektrisk utstyr	15,7	100,0	101,7	100,9	104,2
44 Kjøkkenredskap, glass, dekketøy m.v.	9,0	100,0	103,1	104,9	102,3
45 Diverse husholdningssartikler og tjenester	18,4	100,0	100,0	100,9	101,0
46 Leid hjelp til hjemmet	6,4	100,0	100,0	100,0	100,0
5 HELSEPLEIE	24,1	100,0	100,1	99,9	100,4
51 Helsepleie	24,1	100,0	100,1	99,9	100,4
6 REISER OG TRANSPORT	190,3	100,0	100,1	100,9	98,2
61 Kjøp av egne transportmidler ¹⁾	60,2	100,0	103,0	106,6	99,1
62 Drift og vedlikehold av egne transportmidler	82,8	100,0	98,7	98,5	99,0
63 Bruk av offentlige transportmidler	33,1	100,0	99,5	98,4	96,2
64 Porto, telefon og telegrammer	14,2	100,0	96,9	96,5	94,5
7 FRITIDSSYSLER OG UTDANNING	101,0	100,0	100,0	101,4	99,3
71 Utstyr og tilbehør, inkl. reparasjon	46,6	100,0	100,7	101,1	103,6
72 Offentlige forestillinger og andre tjenester	29,0	100,0	100,3	101,1	97,8
73 Bøker, aviser og tidsskrifter	22,0	100,0	98,0	102,4	92,1
74 Skolegang	3,4	100,0	100,0	100,0	100,0
8 ANDRE VARER OG TJENESTER	66,4	100,0	102,3	99,1	101,4
81 Personlig hygiene	20,9	100,0	99,3	94,9	96,2
82 Andre varer, ikke nevnt foran	12,2	100,0	100,7	103,5	97,5
83 Utgifter på restauranter, hoteller, selskapsreiser m.v.	33,3	100,0	104,7	100,2	106,2
Total	1 000,0	100,0	99,7	99,3	100,6

1) Andre og nyere prisoppgaver for bruktbiler er nytta i FAD's beregninger.

Tabell 20. Indekser med gjennomsnittsforbruket i Sør-/Vest-Norge som vektgrunnlag. Landsdeler.
Sør-/Vest-Norge = 100

	Vekt	Øst-Norge	Sør-/Vest-Norge	Midt-Norge	Nord-Norge
0 MATVARER	258,7	100,9	100,0	100,5	103,3
00 Mjøl, gryn og bakervarer	30,3	98,0	100,0	97,3	98,1
01 Kjøtt, kjøttvarer og flesk	63,6	101,6	100,0	101,4	101,6
02 Fisk og fiskevarer	21,5	107,8	100,0	96,9	98,1
03 Mjølk, fløte, ost og egg	41,6	100,3	100,0	100,1	100,6
04 Spisefett og spiseoljer	10,6	99,7	100,0	99,9	100,2
05 Grønnsaker, frukt og bær	42,0	99,8	100,0	103,9	113,8
06 Poteter og varer av poteter	10,1	97,4	100,0	98,4	112,5
07 Sukker	4,0	99,1	100,0	98,4	101,2
08 Kaffe, te, kakao og kokesjokolade	14,2	101,0	100,0	100,5	102,8
09 Andre matvarer	20,8	101,4	100,0	102,0	102,8
1 DRIKKEVARER OG TOBAKK	42,9	100,1	100,0	99,0	104,0
11 Drikkevarer	25,3	100,1	100,0	98,3	106,7
12 Tobakk	17,6	100,0	100,0	100,0	100,0
2 KLÆR OG SKOTØY	116,9	100,7	100,0	103,5	104,1
21 Bekledningsartikler	84,1	100,1	100,0	102,1	104,4
22 Tøyer og garn m.v.	12,2	105,8	100,0	109,4	101,4
23 Skotøy og skoreparasjoner	20,6	99,8	100,0	105,8	104,4
3 BOLIG, LYS OG BRENSEL	108,9	103,4	100,0	97,1	97,4
31 Bolig og vedlikeholdsutgifter	74,8	104,0	100,0	93,4	98,8
32 Lys og brensel	34,1	102,2	100,0	105,3	94,3
4 MØBLER OG HUSHOLDNINGSSARTIKLER	93,1	99,2	100,0	97,5	103,2
41 Møbler og golvtepper m.v.	31,9	97,7	100,0	93,0	107,5
42 Tekstiler og utstyrsvarer m.v.	12,5	102,9	100,0	95,9	99,4
43 Komfyrer, kjøleskap og annet elektrisk utstyr	13,6	98,4	100,0	99,5	101,8
44 Kjøkkenredskap, glass, dekketøy m.v.	12,9	98,3	100,0	102,6	100,7
45 Diverse husholdningssartikler og tjenester	17,2	100,2	100,0	100,8	101,8
46 Leid hjelp til hjemmet	5,0	100,0	100,0	100,0	100,0
5 HELSEPLEIE	25,1	100,0	100,0	99,8	100,3
51 Helsepleie	25,1	100,0	100,0	99,8	100,3
6 REISER OG TRANSPORT	200,3	100,1	100,0	100,8	98,1
61 Kjøp av egne transportmidler ¹⁾	59,6	97,1	100,0	103,5	96,3
62 Drift og vedlikehold av egne transportmidler	79,3	101,4	100,0	99,9	100,5
63 Bruk av offentlige transportmidler	42,1	100,3	100,0	99,3	96,6
64 Porto, telefon og telegrammer	19,3	103,7	100,0	99,6	97,2
7 FRITIDSSYSLER OG UTDANNING	92,1	100,4	100,0	101,8	99,1
71 Utstyr og tilbehør, inkl. reparasjon	37,5	99,9	100,0	100,9	103,3
72 Offentlige forestillinger og andre tjenester	27,5	99,8	100,0	101,0	97,3
73 Bøker, aviser og tidsskrifter	22,3	102,1	100,0	104,4	94,0
74 Skolegang	4,8	100,0	100,0	100,0	100,0
8 ANDRE VARER OG TJENESTER	62,0	98,7	100,0	98,4	99,2
81 Personlig hygiene	21,6	100,7	100,0	96,6	98,0
82 Andre varer, ikke nevnt foran	15,2	99,7	100,0	103,4	97,0
83 Utgifter på restauranter, hoteller, selskapsreiser m.v.	25,2	96,3	100,0	97,0	101,6
Total	1 000,0	100,6	100,0	100,2	101,0

1) Se note, side 49.

Tabell 21. Indekser med gjennomsnittsforbruket i Midt-Norge som vektgrunnlag. Landsdeler. Midt-Norge = 100

	Vekt	Øst-Norge	Sør-/Vest-Norge	Midt-Norge	Nord-Norge
0 MATVARER	241,8	100,7	99,8	100,0	102,5
00 Mjøl, gryn og bakervarer	24,6	101,8	102,3	100,0	101,2
01 Kjøtt, kjøttvarer og flesk	57,3	100,2	98,8	100,0	100,3
02 Fisk og fiskevarer	18,8	114,2	105,1	100,0	101,7
03 Mjølk, fløte, ost og egg	46,0	100,2	100,0	100,0	100,3
04 Spisefett og spiseoljer	11,6	99,8	100,1	100,0	100,3
05 Grønnsaker, frukt og bær	34,6	95,6	96,5	100,0	109,7
06 Poteter og varer av poteter	7,7	98,8	101,0	100,0	113,1
07 Sukker	8,1	100,7	101,7	100,0	102,9
08 Kaffe, te, kakao og kokesjokolade	14,3	100,5	99,5	100,0	102,3
09 Andre matvarer	18,8	99,6	98,3	100,0	101,1
1 DRIKKEVARER OG TOBAKK	40,3	101,0	101,0	100,0	104,6
11 Drikkevarer	22,0	101,9	101,8	100,0	108,4
12 Tobakk	18,3	100,0	100,0	100,0	100,0
2 KLÆR OG SKOTØY	116,6	98,1	97,8	100,0	101,3
21 Bekledningsartikler	84,6	99,0	99,2	100,0	103,0
22 Tøyer og garn m.v.	11,1	97,9	93,4	100,0	92,4
23 Skotøy og skoreparasjoner	20,9	94,7	94,7	100,0	99,0
3 BOLIG, LYS OG BRENSEL	128,6	105,5	102,9	100,0	100,5
31 Bolig og vedlikeholdsutgifter	88,7	109,6	106,4	100,0	104,8
32 Lys og brensel	39,9	96,3	95,1	100,0	90,7
4 MØBLER OG HUSHOLDNINGSSARTIKLER	98,1	101,8	103,1	100,0	106,4
41 Møbler og golvtepper m.v.	30,9	104,3	107,8	100,0	115,7
42 Tekstiler og utstyrsvarer m.v.	14,1	107,5	104,7	100,0	104,3
43 Komfyrer, kjøleskap og annet elektrisk utstyr	17,5	99,3	101,0	100,0	103,4
44 Kjøkkenredskap, glass, dekketøy m.v.	10,4	96,1	99,7	100,0	99,2
45 Diverse husholdningssartikler og tjenester	18,9	99,7	99,4	100,0	101,8
46 Leid hjelp til hjemmet	6,3	100,0	100,0	100,0	100,0
5 HELSEPLEIE	19,3	100,1	100,3	100,0	100,7
51 Helsepleie	19,3	100,1	100,3	100,0	100,7
6 REISER OG TRANSPORT	206,1	99,2	99,0	100,0	97,1
61 Kjøp av egne transportmidler ¹⁾	74,8	94,0	96,8	100,0	93,4
62 Drift og vedlikehold av egne transportmidler	88,6	101,8	100,1	100,0	100,0
63 Bruk av offentlige transportmidler	22,5	102,0	101,1	100,0	98,1
64 Porto, telefon og telegrammer	20,2	104,2	100,4	100,0	97,6
7 FRITIDSSYSLER OG UTDANNING	95,5	98,8	98,8	100,0	98,3
71 Utstyr og tilbehør, inkl. reparasjon	39,3	98,8	99,4	100,0	102,7
72 Offentlige forestillinger og andre tjenester	31,5	99,2	99,6	100,0	97,4
73 Bøker, aviser og tidsskrifter	20,5	97,8	96,0	100,0	90,8
74 Skolegang	4,2	100,0	100,0	100,0	100,0
8 ANDRE VARER OG TJENESTER	53,7	102,2	104,1	100,0	102,9
81 Personlig hygiene	20,6	105,7	105,0	100,0	101,6
82 Andre varer, ikke nevnt foran	11,5	98,7	99,2	100,0	95,8
83 Utgifter på restauranter, hoteller, selskapsreiser m.v.	21,6	100,7	105,8	100,0	107,9
Total	1 000,0	100,7	100,3	100,0	101,0

1) Se note, side 49.

Tabell 22. Indekser med gjennomsnittsforbruket i Nord-Norge som vektgrunnlag. Landsdeler. Nord-Norge = 100

	Vekt	Øst-Norge	Sør-/Vest-Norge	Midt-Norge	Nord-Norge
0 MATVARER	255,6	98,9	97,6	97,7	100,0
00 Mjøl, gryn og bakervarer	21,3	100,6	101,0	99,1	100,0
01 Kjøtt, kjøttvarer og flesk	69,2	99,9	98,5	99,8	100,0
02 Fisk og fiskevarer	22,1	119,4	107,9	100,8	100,0
03 Mjølk, fløte, ost og egg	40,9	99,9	99,6	99,7	100,0
04 Spisefett og spiseoljer	10,7	99,4	99,8	99,7	100,0
05 Grønnsaker, frukt og bær	40,1	88,3	88,8	92,0	100,0
06 Poteter og varer av poteter	11,3	85,7	88,4	86,4	100,0
07 Sukker	7,3	97,9	98,8	97,2	100,0
08 Kaffe, te, kakao og kokesjokolade	16,1	98,2	97,2	97,7	100,0
09 Andre matvarer	16,6	98,5	97,3	99,0	100,0
1 DRIKKEVARER OG TOBAKK	50,1	97,1	97,2	96,2	100,0
11 Drikkevarer	28,9	95,0	95,1	93,4	100,0
12 Tobakk	21,2	100,0	100,0	100,0	100,0
2 KLÆR OG SKOTØY	112,9	97,9	97,8	100,0	100,0
21 Bekledningsartikler	81,4	96,9	97,5	98,2	100,0
22 Tøyer og garn m.v.	12,8	107,7	103,0	109,6	100,0
23 Skotøy og skoreparasjoner	18,7	95,6	95,7	101,5	100,0
3 BOLIG, LYS OG BRENSEL	103,3	106,0	102,8	100,4	100,0
31 Bolig og vedlikeholdsutgifter	65,7	105,0	101,5	95,1	100,0
32 Lys og brensel	37,6	107,7	105,0	109,6	100,0
4 MØBLER OG HUSHOLDNINGSArtIKLER	96,7	96,9	98,0	95,4	100,0
41 Møbler og golvtepper m.v.	29,5	91,7	94,8	88,0	100,0
42 Tekstiler og utstyrsvarer m.v.	15,8	104,0	100,9	97,0	100,0
43 Komfyrer, kjøleskap og annet elektrisk utstyr	17,6	96,7	98,0	97,4	100,0
44 Kjøkkenredskap, glass, dekketøy m.v.	11,7	97,6	100,5	102,0	100,0
45 Diverse husholdningsartikler og tjenester	18,0	98,5	98,4	99,0	100,0
46 Leid hjelp til hjemmet	4,1	100,0	100,0	100,0	100,0
5 HELSEPLEIE	18,3	99,7	99,7	99,4	100,0
51 Helsepleie	18,3	99,7	99,7	99,4	100,0
6 REISER OG TRANSPORT	207,9	102,7	102,8	103,9	100,0
61 Kjøp av egne transportmidler ¹⁾	76,0	101,1	104,2	108,0	100,0
62 Drift og vedlikehold av egne transportmidler	82,3	101,3	99,8	99,6	100,0
63 Bruk av offentlige transportmidler	32,3	107,6	107,1	105,7	100,0
64 Porto, telefon og telegrammer	17,3	107,1	103,1	102,6	100,0
7 FRITIDSSYSLER OG UTDANNING	92,6	101,1	100,7	102,5	100,0
71 Utstyr og tilbehør, inkl. reparasjon	47,4	97,1	97,2	98,3	100,0
72 Offentlige forestillinger og andre tjenester	21,4	101,6	101,9	102,2	100,0
73 Bøker, aviser og tidsskrifter	21,5	109,6	107,2	112,5	100,0
74 Skolegang	2,3	100,0	100,0	100,0	100,0
8 ANDRE VARER OG TJENESTER	62,6	98,6	100,3	97,9	100,0
81 Personlig hygiene	20,2	103,2	102,4	98,7	100,0
82 Andre varer, ikke nevnt foran	14,5	100,6	100,5	104,7	100,0
83 Utgifter på restauranter, hoteller, selskapsreiser m.v.	27,9	94,1	98,6	93,7	100,0
Total	1 000,0	100,2	99,8	99,7	100,0

1) Se note, side 49.

Tabell 23. Indeks med konsumprisindeksens vektgrunnlag. Landsdeler. Øst-Norge = 100

	Vekt	Øst-Norge	Sør-/Vest-Norge	Midt-Norge	Nord-Norge
0 MATVARER	240,7	100,0	99,4	99,9	102,7
00 Mjøl, gryn og bakervarer	24,0	100,0	101,7	99,0	100,0
01 Kjøtt, kjøttvarer og flesk	62,7	100,0	98,6	99,9	100,2
02 Fisk og fiskevarer	19,1	100,0	93,6	91,0	92,5
03 Mjølk, fløte, ost og egg	41,5	100,0	99,7	99,9	100,3
04 Spisefett og spiseoljer	9,9	100,0	100,3	100,2	100,5
05 Grønnsaker, frukt og bær	37,4	100,0	101,0	104,5	115,3
06 Poteter og varer av poteter	8,5	100,0	103,0	101,0	116,2
07 Sukker	5,2	100,0	100,9	99,3	102,2
08 Kaffe, te, kakao og kokesjokolade	13,2	100,0	98,9	99,6	101,8
09 Andre matvarer	19,2	100,0	98,7	100,6	101,5
1 DRIKKEVARER OG TOBAKK	49,5	100,0	100,0	99,0	103,5
11 Drikkevarer	29,6	100,0	100,0	98,3	105,8
12 Tobakk	19,9	100,0	100,0	100,0	100,0
2 KLÆR OG SKOTØY	105,9	100,0	100,1	102,7	103,6
21 Bekledningsartikler	77,6	100,0	100,7	101,8	104,5
22 Tøyer og garn m.v.	10,6	100,0	95,1	103,2	95,7
23 Skotøy og skoreparasjoner	17,7	100,0	100,2	106,3	104,7
3 BOLIG, LYS OG BRENSEL	129,4	100,0	96,9	93,7	94,8
31 Bolig og vedlikeholdsutgifter	94,0	100,0	96,4	90,1	95,2
32 Lys og brensel	35,4	100,0	98,3	103,2	93,6
4 MØBLER OG HUSHOLDNINGSSARTIKLER	94,0	100,0	101,4	98,7	104,2
41 Møbler og golvtepper m.v.	30,1	100,0	103,3	95,9	110,4
42 Tekstiler og utstyrsvarer m.v.	13,8	100,0	98,4	94,6	98,0
43 Komfyrer, kjøleskap og annet elektrisk utstyr	15,8	100,0	101,7	100,9	104,0
44 Kjøkkenredskap, glass, dekketøy m.v.	10,2	100,0	103,3	104,7	102,6
45 Diverse husholdningssartikler og tjenester	18,2	100,0	100,0	100,8	101,3
46 Leid hjelpe til hjemmet	5,9	100,0	100,0	100,0	100,0
5 HELSEPLEIE	23,2	100,0	100,1	99,9	100,4
51 Helsepleie	23,2	100,0	100,1	99,9	100,4
6 REISER OG TRANSPORT	195,9	100,0	100,1	101,0	98,1
61 Kjøp av egne transportmidler ¹⁾	63,4	100,0	103,1	106,6	99,1
62 Drift og vedlikehold av egne transportmidler	82,8	100,0	98,7	98,5	99,0
63 Bruk av offentlige transportmidler	33,5	100,0	99,5	98,5	96,0
64 Porto, telefon og telegrammer	16,2	100,0	96,9	96,6	94,5
7 FRITIDSSYSLER OG UTDANNING	97,8	100,0	99,9	101,4	99,2
71 Utstyr og tilbehør, inkl. reparasjon	44,1	100,0	100,6	101,2	103,6
72 Offentlige forestillinger og andre tjenester	28,3	100,0	100,3	101,2	97,8
73 Bøker, aviser og tidsskrifter	21,8	100,0	98,0	102,4	92,2
74 Skolegang	3,6	100,0	100,0	100,0	100,0
8 ANDRE VARER OG TJENESTER	63,6	100,0	101,7	98,8	100,9
81 Personlig hygiene	21,0	100,0	97,9	93,9	95,3
82 Andre varer, ikke nevnt foran	12,8	100,0	100,5	103,5	97,8
83 Utgifter på restauranter, hoteller, selskapsreiser m.v.	29,8	100,0	104,9	100,2	106,3
Total	1 000,0	100,0	99,7	99,5	100,6

1) Se note, side 49.

Tabell 24. Indekser med konsumprisindeksens vektgrunnlag. Landsdeler. Sør-/Vest-Norge = 100

	Vekt	Øst-Norge	Sør-/Vest-Norge	Midt-Norge	Nord-Norge
0 MATVARER	240,7	100,9	100,0	100,6	103,4
00 Mjøl, gryn og bakervarer	24,0	98,6	100,0	97,5	98,4
01 Kjøtt, kjøttvarer og flesk	62,7	101,6	100,0	101,4	101,7
02 Fisk og fiskevarer	19,1	107,8	100,0	97,0	98,5
03 Mjølk, fløte, ost og egg	41,5	100,3	100,0	100,1	100,6
04 Spisefett og spiseoljer	9,9	99,7	100,0	99,9	100,2
05 Grønnsaker, frukt og bær	37,4	99,5	100,0	103,8	114,4
06 Poteter og varer av poteter	8,5	97,2	100,0	98,2	112,7
07 Sukker	5,2	99,1	100,0	98,4	101,2
08 Kaffe, te, kakao og kokesjokolade	13,2	101,1	100,0	100,6	102,9
09 Andre matvarer	19,2	101,4	100,0	102,0	102,9
1 DRIKKEVARER OG TOBAKK	49,5	100,0	100,0	99,0	103,5
11 Drikkevarer	29,6	100,0	100,0	98,3	105,8
12 Tobakk	19,9	100,0	100,0	100,0	100,0
2 KLÆR OG SKOTØY	105,9	100,7	100,0	103,3	104,1
21 Bekledningsartikler	77,6	100,1	100,0	101,9	104,3
22 Tøyer og garn m.v.	10,6	105,6	100,0	108,9	101,1
23 Skotøy og skoreparasjoner	17,7	100,1	100,0	106,1	104,8
3 BOLIG, LYS OG BRENSEL	129,4	103,4	100,0	96,6	97,8
31 Bolig og vedlikeholdsutgifter	94,0	103,9	100,0	93,4	98,8
32 Lys og brensel	35,4	102,0	100,0	104,8	95,2
4 MØBLER OG HUSHOLDNINGSArtIKLER	94,0	99,2	100,0	97,6	103,0
41 Møbler og golvtepper m.v.	30,1	97,5	100,0	93,1	107,6
42 Tekstiler og utstyrsvarer m.v.	13,8	102,8	100,0	96,3	99,4
43 Komfyrer, kjøleskap og annet elektrisk utstyr	15,8	98,5	100,0	99,4	102,3
44 Kjøkkenredskap, glass, dekketøy m.v.	10,2	97,7	100,0	102,3	100,1
45 Diverse husholdningsartikler og tjenester	18,2	100,2	100,0	100,9	101,4
46 Leid hjelp til hjemmet	5,9	100,0	100,0	100,0	100,0
5 HELSEPLEIE	23,2	99,9	100,0	99,8	100,3
51 Helsepleie	23,2	99,9	100,0	99,8	100,3
6 REISER OG TRANSPORT	195,9	100,1	100,0	100,9	98,1
61 Kjøp av egne transportmidler ¹⁾	63,4	97,1	100,0	103,5	96,3
62 Drift og vedlikehold av egne transport- midler	82,8	101,5	100,0	99,9	100,4
63 Bruk av offentlige transportmidler	33,5	100,5	100,0	99,0	96,4
64 Porto, telefon og telegrammer	16,2	103,7	100,0	99,6	97,3
7 FRITIDSSYSLER OG UTDANNING	97,8	100,2	100,0	101,7	99,4
71 Utstyr og tilbehør, inkl. reparasjon	44,1	99,7	100,0	100,8	103,1
72 Offentlige forestillinger og andre tjenester	28,3	99,7	100,0	100,9	97,6
73 Bøker, aviser og tidsskrifter	21,8	102,1	100,0	104,5	93,9
74 Skolegang	3,6	100,0	100,0	100,0	100,0
8 ANDRE VARER OG TJENESTER	63,6	98,0	100,0	97,3	99,1
81 Personlig hygiene	21,0	99,4	100,0	94,7	96,0
82 Andre varer, ikke nevnt foran	12,8	99,6	100,0	103,0	97,3
83 Utgifter på restauranter, hoteller, selskapsreiser m.v.	29,8	96,3	100,0	96,6	102,1
Total	1 000,0	100,6	100,0	99,9	100,9

1) Se note, side 49.

Tabell 25. Indeks med konsumprisindeksens vektgrunnlag. Landsdeler. Midt-Norge = 100

	Vekt	Øst-Norge	Sør-/Vest-Norge	Midt-Norge	Nord-Norge
0 MATVARER	240,7	100,7	99,8	100,0	102,8
00 Mjøl, gryn og bakervarer	24,0	101,4	103,0	100,0	101,1
01 Kjøtt, kjøttvarer og flesk	62,7	100,2	98,8	100,0	100,3
02 Fisk og fiskevarer	19,1	113,7	105,2	100,0	101,7
03 Mjølk, fløte, ost og egg	41,5	100,1	99,9	100,0	100,4
04 Spisefett og spiseoljer	9,9	99,8	100,1	100,0	100,3
05 Grønnskaer, frukt og bær	37,4	96,0	96,8	100,0	110,4
06 Poteter og varer av poteter	8,5	99,0	101,9	100,0	115,0
07 Sukker	5,2	100,7	101,7	100,0	102,9
08 Kaffe, te, kakao og kokosjokolade	13,2	100,5	99,4	100,0	102,2
09 Andre matvarer	19,2	99,5	98,2	100,0	101,0
1 DRIKKEVARER OG TOBAKK	49,5	101,1	101,1	100,0	104,7
11 Drikkevarer	29,6	101,8	101,8	100,0	107,8
12 Tobakk	19,9	100,0	100,0	100,0	100,0
2 KLÆR OG SKOTØY	105,9	98,4	98,3	100,0	101,6
21 Bekledningsartikler	77,6	99,3	100,0	100,0	103,4
22 Tøyer og garn m.v.	10,6	97,3	92,4	100,0	92,8
23 Skotøy og skoreparasjoner	17,7	94,8	94,6	100,0	99,1
3 BOLIG, LYS OG BRENSEL	129,4	107,6	104,0	100,0	101,8
31 Bolig og vedlikeholdsutgifter	94,0	111,4	107,2	100,0	105,9
32 Lys og brensel	35,4	97,4	95,5	100,0	91,1
4 MØBLER OG HUSHOLDNINGSARTIKLER	94,0	102,0	103,1	100,0	106,2
41 Møbler og golvtepper m.v.	30,1	105,0	107,9	100,0	115,7
42 Tekstiler og utstyrsvarer m.v.	13,8	107,5	104,7	100,0	104,3
43 Komfyrer, kjøleskap og annet elektrisk utstyr	15,8	99,2	100,9	100,0	103,2
44 Kjøkkenredskap, glass, dekketøy m.v.	10,2	95,9	99,0	100,0	98,4
45 Diverse husholdningsartikler og tjenester	18,2	99,5	99,3	100,0	100,7
46 Leid hjelp til hjemmet	5,9	100,0	100,0	100,0	100,0
5 HELSEPLEIE	23,2	100,1	100,2	100,0	100,5
51 Helsepleie	23,2	100,1	100,2	100,0	100,5
6 REISER OG TRANSPORT	195,9	99,4	99,3	100,0	97,5
61 Kjøp av egne transportmidler ¹⁾	63,4	94,0	96,8	100,0	93,4
62 Drift og vedlikehold av egne transport- midler	82,8	101,7	100,3	100,0	100,6
63 Bruk av offentlige transportmidler	33,5	101,6	101,1	100,0	97,4
64 Porto, telefon og telegrammer	16,2	104,1	100,4	100,0	97,6
7 FRITIDSSYSLER OG UTDANNING	97,8	98,9	98,8	100,0	98,2
71 Utstyr og tilbehør, inkl. reparasjon	44,1	99,1	99,7	100,0	102,6
72 Offentlige forestillinger og andre tjenester	28,3	99,2	99,5	100,0	97,2
73 Bøker, aviser og tidsskrifter	21,8	97,8	95,9	100,0	90,4
74 Skolegang	3,6	100,0	100,0	100,0	100,0
8 ANDRE VARER OG TJENESTER	63,6	101,0	103,2	100,0	102,0
81 Personlig hygiene	21,0	104,2	103,5	100,0	100,1
82 Andre varer, ikke nevnt foran	12,8	97,1	97,5	100,0	94,8
83 Utgifter på restauranter, hoteller, selskapsreiser m.v.	29,8	100,5	105,5	100,0	106,4
Total	1 000,0	101,1	100,6	100,0	101,4

1) Se note, side 49.

Tabell 26. Indekser med konsumprisindeksens vektgrunnlag. Landsdeler. Nord-Norge = 100

	Vekt	Øst-Norge	Sør-/Vest-Norge	Midt-Norge	Nord-Norge
0 MATVARER	240,7	98,5	97,5	97,8	100,0
00 Mjøl, gryn og bakervarer	24,0	100,4	101,9	99,2	100,0
01 Kjøtt, kjøttvarer og flesk	62,7	100,0	98,5	99,8	100,0
02 Fisk og fiskevarer	19,1	113,1	104,5	99,5	100,0
03 Mjølk, fløte, ost og egg	41,5	99,8	99,5	99,6	100,0
04 Spisefett og spiseoljer	9,9	99,5	99,8	99,7	100,0
05 Grønnsaker, frukt og bær	37,4	88,1	88,8	91,9	100,0
06 Poteter og varer av poteter	8,5	86,5	88,9	87,5	100,0
07 Sukker	5,2	97,9	98,8	97,2	100,0
08 Kaffe, te, kakao og kokesjokolade	13,2	98,3	97,2	97,8	100,0
09 Andre matvarer	19,2	98,6	97,3	99,1	100,0
1 DRIKKEVARER OG TOBAKK	49,5	96,9	96,9	95,9	100,0
11 Drikkevarer	29,6	94,8	94,8	93,2	100,0
12 Tobakk	19,9	100,0	100,0	100,0	100,0
2 KLÆR OG SKOTØY	105,9	97,2	97,1	99,6	100,0
21 Bekledningsartikler	77,6	96,5	96,9	97,9	100,0
22 Tøyler og garn m.v.	10,6	105,3	100,2	108,4	100,0
23 Skotøy og skoreparasjoner	17,7	95,7	95,9	101,6	100,0
3 BOLIG, LYS OG BRENSEL	129,4	105,8	102,4	99,0	100,0
31 Bolig og vedlikeholdsutgifter	94,0	105,2	101,3	94,6	100,0
32 Lys og brensel	35,4	107,3	105,3	110,5	100,0
4 MØBLER OG HUSHOLDNINGSSARTIKLER	94,0	96,9	98,0	95,5	100,0
41 Møbler og golvtepper m.v.	30,1	91,7	94,7	87,8	100,0
42 Tekstiler og utstyrsvarer m.v.	13,8	104,0	100,9	97,4	100,0
43 Komfyrer, kjøleskap og annet elektrisk utstyr	15,8	96,4	97,9	97,3	100,0
44 Kjøkkenredskap, glass, dekketøy m.v.	10,2	97,8	100,8	102,3	100,0
45 Diverse husholdningsartikler og tjenester	18,2	99,1	99,0	99,9	100,0
46 Leid hjelp til hjemmet	5,9	100,0	100,0	100,0	100,0
5 HELSEPLEIE	23,2	99,7	99,7	99,6	100,0
51 Helsepleie	23,2	99,7	99,7	99,6	100,0
6 REISER OG TRANSPORT	195,9	102,3	102,3	103,2	100,0
61 Kjøp av egne transportmidler ¹⁾	63,4	101,1	104,2	108,0	100,0
62 Drift og vedlikehold av egne transport- midler	82,8	101,3	99,8	99,6	100,0
63 Bruk av offentlige transportmidler	33,5	104,8	104,2	103,1	100,0
64 Porto, telefon og telegrammer	16,2	107,4	103,2	102,7	100,0
7 FRITIDSSYSLER OG UTDANNING	97,8	101,5	101,3	103,1	100,0
71 Utstyr og tilbehør, inkl. reparasjon	44,1	97,1	97,5	98,2	100,0
72 Offentlige forestillinger og andre tjenester	28,3	102,4	102,7	103,8	100,0
73 Bøker, aviser og tidsskrifter	21,8	109,7	107,2	112,6	100,0
74 Skolegang	3,6	100,0	100,0	100,0	100,0
8 ANDRE VARER OG TJENESTER	63,6	99,0	100,9	97,8	100,0
81 Personlig hygiene	21,0	102,8	102,0	97,3	100,0
82 Andre varer, ikke nevnt foran	12,8	102,7	103,2	106,2	100,0
83 Utgifter på restauranter, hoteller, selskapsreiser m.v.	29,8	94,7	99,1	94,5	100,0
Total	1 000,0	100,2	99,7	99,4	100,0

1) Se note, side 49.

Tabell 27. Indekser for matvarer med konsumprisindeksens vektgrunnlag. Tett- og spredtbygde områder.
 Øst-Norge = 100

	Vekt	Øst-Norge	Spredtbygde områder	Tettbygde områder
0 MATVARER	240,7	100,0	100,2	100,0
00 Mjøl, gryn og bakervarer	24,0	100,0	99,3	100,6
01 Kjøtt, kjøttvarer og flesk	62,7	100,0	99,7	99,6
02 Fisk og fiskevarer	19,1	100,0	92,9	97,6
03 Mjølk, fløte, ost og egg	41,5	100,0	100,0	99,7
04 Spisefett og spiseoljer	9,9	100,0	100,6	99,6
05 Grønnsaker, frukt og bær	37,4	100,0	104,7	101,8
06 Poteter og varer av poteter	8,5	100,0	103,9	102,3
07 Sukker	5,2	100,0	101,2	99,9
08 Kaffe, te, kakao og kokosjokolade	13,2	100,0	100,2	99,6
09 Andre matvarer	19,2	100,0	100,0	99,6